

گشپن (شاعری)

گشپن کار عطا شاد

بلوچى اکیڈمی کوئٹہ

کلیرے حق پئی اکیڈمی

گشین (شاعری)

گشین کار عطا شاد

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

۱۹۶۲ء

پنج صد

مشت کلدان

بلوچی اکیڈمی

البرٹ پریس گورنر

نئی نختی شاہدانی

اول وار

لیکھو

ہیا

شنگ، کنون

چھاپ جاہ

کتابت

	سرگال	لڑی
۱	بولان ہار کنت	گل خان نصیر
۳	ہنت پہ براتی	
۶	ننگ	
۷	بلوچوں گدان مندو گیس	محمد حسین عنقا
۹	زانت	
۱۰	غزل	
۱۱	غزل	
۱۲	غزل	
۱۳	تراں کتان	ظہور شاہ سید ہاشمی
۱۵	جادو	
۱۸	لونی	آزات جمالدینی
۲۱	امیت	قاضی عبدالرحیم صابو
۲۲	ہوم	آدم حقانی
۲۵	باگلے	
۲۶	قاصد	میر علی قومی
۲۸	من پرچہ نالیں	

ملک محمد رمضان

۲۹

پاکیں وطن

۳۰

بالو صلوا بالو صلوا

۳۲

تھر اشالہ بیارات

۳۳

در طلا

۳۵

مراد گیس کلات

محمد مراد آوارانی

۳۸

شو

مراد ساحر

۴۰

غزل

اکبر بارگزی

۴۱

مید و توپان

۴۳

تہی مہرین

۴۵

شمس آسمان عرزہ لوٹان

عطا انشار

۴۷

پھلائی حشکیں پن

۵۱

ہوشام

۵۲

جنوزان

۵۷

سہ کنڈان

۶۰

گال

کریم بخش دستی

۶۱

زہیروک

۶۲

زہیروک

۶۳

دوچ گر

	سرگال	لڑی
۷۰	کو کو کپوت	صدیق آفات
۷۳	کلشان	
۷۴	مژده	
۷۷	منی و ابگانی	
۷۸	گال	
۷۹	کده پرشتگنت	
۸۶	ارستگین جڑ	ف میناز
۸۳	ریشا	ملک محمد طوقی
۸۷	تہنایہ فاروقی	
۹۰	صاہیل و قابیل	
۹۱	پک	
۹۳	چربند	
۹۴	روح سوسے کشتہ کنت	مینگل خان مری
۹۷	آدم و پشومانی	
۱۰۰	غزل	
۱۰۲	غزل	
۱۰۴	پدا پرگشتگان	الجوہر واجہ
۱۰۵	لوٹان	
۱۰۷	چار بند	

۱۰۸	[میری	بشیربیدار
۱۱۰	کرد دست منی جان منی	
۱۱۲	وهد و باریک	
۱۱۳	شاده	امیت هرت
۱۱۴	چوره	باشم شاگر
۱۱۶	آدم و گل زمین	
۱۱۸	رکام	
۱۲۰	قومی صوت	مومن برادر
۱۲۳	گل زمین و دیسان	غوث بخش صابر
۱۳۱	[قومی صوت	پیر محمد بیرانی
۱۳۴]قومی صوت	
۱۳۶	نود تهار و نیم انت	منصیر خانی
	انچه	

گل خانہ فیروز

بولان ہارکنت

سہی مے سرے
نزد و جمہرات
شال و جنگبین
مینگ گوار مکان
پھلیں با گچہ بان
گوہر تشن مہر مرے
ترنیال گوہرین
ارسانی مسال !
مہتوسین گل و
زیرنت وسن وسال
جانی دلبرے
دوستدار تہدی
من چو صلہین
کیترے پیہناں
دست دست و ممشان
نے پہ گرانک و
ماڑی و پری

نیل یوتین زرے
آ تکلنت پہ شلان
پھلی صلکے عینے
ماڑیگ و مکان !!
وشن گوشین جہاں
جیل و پنجرے
زرے درورین
در ہد بندت کھیان
زیبا بلبیل و
پکرو تلوساں
حیرین ماہ پرے
چماں تلہلی !!
بی بکرے جڑین
بے ورہ کپتگاں
شیران و گوشان
لہڑین بانک و
توتی در عمگوری

پھلیں کھچراں	من پہ کوھسراں
سبزین کیچگاں	جو وکیڈگاں
گنجین بندرء	نیلبوئیں زرء
پس و پیر کی	حکاں پہ وتی
جھیلء و پننگاں	آسء کپنگاں
چھلیں ہبلاں	بیل و سنگتان
مردی توکلء	لوٹیت ہر بلا
گراہیں سنجگان	دسرت و پنچگان
مردء وار بیت	روچے بہر بیت
بشامی جڑاں	گوارنت و اچراں
باؤ سیت بیت	دھنرودھیت بیت
لوان مار کنت	لوان مار کنت
بازاں سار کنت	بازاں سار کنت

پہلیں کھچراں	من پہ کوھسراں
سبزین کیچگاں	جو وکیڈگاں
گنجین بندرء	نیلبوئیں زرء
پس و پیر کی	حکاں پہ وتی
جھیلء و پننگاں	آسء کپنگاں
چھلیں ہبلاں	بیل و سنگتان
مردی توکلء	لوٹیت ہر بلا
گراہیں سنجگان	دسرت و پنچگان
مردء وار بیت	روچے بہر بیت
بشامی جڑاں	گوارنت و اچراں
باؤ سیت بیت	دھنرودھیت بیت
لوان مار کنت	لوان مار کنت
بازاں سار کنت	بازاں سار کنت

گورحاً لہیر

پنت سٹ براتی

بیلاں ! بیلاں در کپت دیم

در کپت دیم

ترنبا ء نوار انت

ننگانی

رہیت گنت رشن

مہتک و ہلکان

بج و میا زنت

ننگانی

مرچی مچارت

موسم و و صدء

نزارت

سج و سلاہاں

جیٹرواں براتی

بہلہت مروچی

ننگانی

دھنزاں مچارت

رشنے زایم

نوگ سلاہیں

نزارت

کیسگی پیر انت

توکل و مردوں

میرٹنیاں مرچی

ننداں کلاتاء (درنگانی)

جہل مدنندت

روچنت مراء

قوم و تواریاء (گوش کنیت)

بندت سلاحاں

صحرکہ پوس و ساء

مجلساں بل ات (چنگانی)

کوٹھوال کمیزاں

سیاہ و تہاریں

برات مئے ماننت (سالانہ چہر)

سگ زیا تیں

بیت لگوری

ملہیت مدت و (بنگانی)

میںٹ ماراں

جامگ و توک و

ڈنگ جتناں بنت (سیواری)

بیارتی ڈن و

کوڈان چیریں

زہرائی کشہیت (ڈنگانی)

شیر نصیر

پننت بنت براتی

ابندان

زیرتی، پرو شتهت

تاب دتت گالان

رنگ پیرنگ

در هیتان بندیت

رنگانی

نگہ

نگہنت بلوچ عہ پر کہ چمدار بہدیت
 نان و دنی گمیراں چہ طلبدار بہدیت
 زندے کہ اگن چوہ میار اں بجزیت
 و شہدیت چہ چشیں زندے بدلے بہدیت

براساں زرد و سھورانی بتاں کارکنیت
 اے مندرے دھارینت و آوارکنیت
 جاگیر و زبیر، سھور و ماڑی و محسنت
 گلان بکرت قوم و سرے بازکنیت

مابلوچوں گداں گداں نندوکیں

مابلوچوں گداں نندوکیں
 منے گداں انت آسمان عرچو
 وش نگرہ بی بی و گداں عرچو
 چے سما، ہست ماں جہان عرچو
 لوگے ماڑی گسے پل اوڈکیں
 منے چراگ آسمان عر استال انت
 روک بے عیب چوسر و خیال انت
 چے سما، ماں جہان چشیں حالی انت
 ہست گس بے چراگ اولگیں
 کوہ عر بزور ماں آسمان نشنگ
 چش کہ چین وراستیں دیدگ
 بے سما، اچ گلام، اچ واجگ
 جہل نندو کسہ بز نندوکیں
 سنگ منے سرچہ ریک منے بوپ انت
 لوہے گس اد شہر منے لوپ انت
 کوہ کٹیں تلابگ منے توپ انت
 پچ مزار می سلمانی پوٹوکیں

ساز کوہانی پر ماگو نبارگ
 صوت کورانی پر ماژنارگ
 گال گواتانی پر ما میترارگ
 مئے دل عنایتی سر نو کیں
 مئے مڑائی پہ بو لکھی ہیں ذات
 پر کھنئے مذہب کہ پچ مبات
 نے ہے زرع حاجی و بیسات
 نیت پچ دشمنے زینو کیں
 مابلوچوں گدان نند و کس

زانت

گندگء ہر دوسک نمہ وارنت
 پل بہ بیت آسمی ء یا کرک ء
 بیت پر کھگ نہ زانگ ء کیتیں
 تام یک زندء ، تام یک مرک ء

غزل

محمد حسین عنقا

چہ منبلوے بی یات ءء دیانے دورہ من ءء
 اوزرورے درد اک اس ءء چہ درے متور من ءء
 چہ اگلاب کہ کنڈیرب کنٹگ ءء بنگل ءء
 پسند تر منی کوہانی کنیت مورہ من ءء
 بہ بیت چوں کچہ ءء شوق ءء خماری ٹیس جسم پرچ
 شپ ءء گوں تہبت روان ءء کنوئی شور من ءء
 چہا کہ ستمی ءء گور کہ مگے چو تیر ءء تو سگ
 بخیل جان چہا روچ کنت مہر من ءء
 توئے چو کنت کہ بیران کنت کور تن ءء
 مناں چو چک ءء بیران نہ کنت کور من ءء
 منانہ چہا کر ءء سوب ءء گلور ءء دارگی ٹب
 نہ قبرے ءء کنگلی گنبدان ءء گور من ءء

جتائیں راجے ءء پیرک پہ پائیپانوں نذیت
 ہزار شکر کہ داتش ماں حیل ءء دورہ من ءء

غزل

حسین عتقا

رپنگے تو چہا پریریء ۱ ۱
 کیہوی کشتہ ماہرکانء عمر
 چم نمی کورا چہ نہ میریء ۱ ۱
 اوشی بل تو دیم چہریء
 اونی مٹیء و گام و گردک
 کن شپ و دیر تنگ زوریء
 چہ چہ یاتانی چوین چوین پل
 چوتم تنگ تھی ماں میریء
 گرد آمدنیاں ماں رب و درء
 رسکاں پیر چہ پیکیریء
 گر منی بخت گوں من ہمبر ہیں
 سا گوں گوں دیر و میریء

مسک بانزل کینت مور نیک ء

پکر چہ اچ رو میں امیریء

غزل

محمد حسین عتقا۔

یک شہر مریدؔ لوگ بی ویران نہ بیتہ بس
 بلیتگ تباہ چاکرؔ دستؔ چہ باز کس
 ہر دین دعائے دست کتوں دراج سنگے
 پیرمن اے آسمان گوشے اشکرے ماں جس
 پیہمؔ و گلاب بیت خیالؔ شراب بیت
 کائے تو چوش اے ہیمؔ و نو و کد بد کس
 تھی بھلی نلیں سینگؔ و مہرابؔ و گنبدؔ
 بیت انت کد نصیب منؔ و مسجد گانی چس
 لرزیت و دستیں جان کہ لرزیت دل چڑا
 شریؔ و گنداں گوں ترا عشق یا ہو کس
 نیلیت گوں سواس ماں لوگؔ و وتی کدی
 سروارؔ کس میٹے ٹہان ننت پر اس
 نازا ننت نیلیت سی کہ نہ منیت سار یوی
 گوشے ہر و شراب بتنگ و گمؔ و بد کس

تراں کنناں

گوں دلِ عتران کنناں تمان کنناں تراں کنناں
 چتوہر دلِ بڑیں گماں چھوٹتے دلِ گراں کنناں
 گواہت اکا بلیت چہ نہ بادِ بوجِ سنہ رو کیں کلّے
 دیدگاں نلدہ دین دتہ گبہاراں کنناں
 رِخِ عِ اندوہ اگاں بربخ بہ بنتِ رِخِ نہ انت
 گمہاریں گماں ساٹانِ عسماں کنناں
 بے گلِ و اہکِ گلِ باگِ دلِ آسِ دیاں
 کیلگاں انگراں انکار بہاراں کنناں
 اگاں پولنگ بکنت تنگہیں گوناپِ گلِ
 میمِ تامورِ دیاں دیدگاں ہیرانِ کنناں
 پہ شہارِیت اگاں وابِ عوتی دستاں پن
 وتی اسباناں پہ ہر رِخِ عِ شہاراں کنناں
 ورتِ لیا فی دوارِ جاہِ عکسِ عرشِ زانان
 بے حنیچوں وتی گراہیں گماں ہیرانِ کنناں

دوسراں کپتگیں سر بار مینگ انت کوڑی
 واہنگا دوستی و بنبارا انگت کران کنان

تئی نازہ سکیں سرع گورگیں کل شات
 وئی گہگیں سرع کوہ و ہمالاں

بلے چکت پرورش کن انت دژد لیانی حالان
 پرچادل پرورش چوت ترشتا تلاراں کنان

مگلیں دروستا اش اگان گوں انت پھیکر
 پلیں دشتا تکسا دوار سو چپن کواراں گور

سروں گہگیں، گہیں واہنگا دل گدو تیں
 کے ویراں کے میراں کے ویراں کنان

رنج و ماہکوہ گوجیں ہار، صائل عاومت اوتاگ
 آئی و شامک رسیدہ شی و دیپان کنان

حکاور

کمر و زیاراں بستگیں دگر اراں من
 ناں پہ دوستان سوت سنے پہ دشمنان واپ
 دیکھتیں من سنج سوجیں نہت ابرے در و انت
 شہیار و سیاں جہراہاں زیمے گلاں
 چھکے گلے عودیم عذنیانی ات رہن انت
 منزل و مردانی من رسان ہمار و پھر
 دوست و ہملاں بوجھتے ترو لڑیں ات
 شیر تو لگیں دقے پہک چو لیدیکہ ساء انت
 مرگ عذندہ شہیاں کمپن بے من عذود انت
 بستگ ش کلین جھل جمن دگر مسکیں
 اس گلے کاہنت مہر و دوستی و چھان
 در و مہبتاں کنتگ بے در و دلائیں
 ساہہ و دودہ آتے زدن ہزاری منجے گا
 دوتے پمن بے اری نیم و کھیاری چھاں
 پتوسیت انت ہر ووان من ہر گیں تاوان
 جو این قبیلے لوٹاں ملیں ہر مے لوٹاں
 گیں گوں گلے عذرتگ چمن سو گئی جرمیں

چہ آگیں بہاراں من آوریں کشلا من
 چہ تلاہیں ہمچانک و پتگیں شکاراں من
 دژ منیں دگرانی پل و شنگ و داراں من
 برے گویں ادلاک پھک عذنا سو اراں من
 کے گرض انت میاں یکھے ہا میاں اراں من
 من ہراناں گار انت دل بلانت گاراں من
 گلے کہ ستمگ بر انت چے کناں بہاراں من
 تودگ و شداماں تھی پہ کے عسپاراں من
 دست نہدی اراں گوں کے عذراں من
 چو پکوت نالاناں چوں دل عذراں من
 من گلاں کدوائے تو تو گلے کہ واراں من
 در و والد کال منت پچے عذراں من
 گدو بیت پنج سال و کہ میک بشاراں من
 مہر و دوستی عریم و گردن و شہاراں من
 تاکیں کناں چھیں گندگ گدراں من
 انکت گویں ترا تاچاں بے نامو اراں من
 انکت گدوں نہ دوستان کدول عیاد من

نمر نخرند و گھبران حال آملان شنگ نت
 ز صنگ شرمین کلباگ انگت ہم میا یگان
 پمن و کتار بہ بیت پمن و در نہ بیت
 صاری تل تگ پمن در منانی شہامان
 تہ پد و کہ بے لچاں دستا جگ من و کہ تہی
 اوست گندی اوقاگ ننت کہ انگت ہم پلا گند
 در من ات زہ پوشا ننت تو گول دستا گونشا
 چہ و بیگان بے اوست و چہ در امان چہ کلن
 زید و کچھ و بیتا پ کیلگیں بجائنت ات
 بے کی پگد و تہیں زرد و عمر گے متاک انت
 ناں پ کیلگے سر باں نے پڑنے ملان
 زندوں ماں نیلے ہنریں بے تواریں چھالے
 جنہ و جامگوں درنگ و دماں کنگ دانت ہلو
 گتہ پسی نام و کلہ میں کلہ و دانگ
 سیا ہمار و ج ایت گلیں دستا بٹایان
 پوتی جبکہ بند و شلیں کارچ تیماران
 کہ بخت کر لے کہ بخت آنا ماں
 جویریں نابوایانی دیدیگان نہ آزارے
 ناناں زانگوں ستنگ نندوں تل مران گنگ
 تو لگانی باہوٹیاں پمن بگھے من انت
 دروہ انگ من و دروہ دروہ اسیا دیوہ

فی ندرکت چاہیتا پہ لکم ہسا امان من
 کہ دل جگہ سب میں کھٹکان د امان من
 کہ وٹی بدیں اس و ستلگیں سو امان من
 کہ پلے وی کچھیں پیر کچاں پستار ان من
 لچ و گیت و ننگاں کہ ترا تو اراں من
 دراہ و ندرگیں دیولوں ستلگیں دو امان من
 انگت پہ گھے من کے سی ہرا ہرا اراں من
 دایں زندمانی و نندوں کیں جاران من
 سر حیا ماں تا صاپیں کو صدر ہسا امان
 دے و دو امان سا مان و اراں سماں من
 تر خٹیں بانڈیاں کتنگ کو صدانی حاران
 ناں کہ و تدریں نازنیک نیکہ ہوتک لطلان من
 انگت چکل بالان دانکار و سکاں من
 یہ تہی شو مکیں لیشاں مرگیش کاراں من
 پہ گلایک جوہیں در من و کواراں من
 یہ روان و رد کاراں کوہیں دے امان من
 ولے من کہ تھہ جاہ و شتلیں تلاراں من
 پہ وتی گلیں چٹان کلہ میں گباراں من
 پہ کے کہ لاراں من پہ کے لے کہ اراں من
 کہ چہ رہیدگیں ونگ و پ شتلیں ہرا امان من
 شاہا ماں شینگنگ کہ شو شکاراں من

در دو کتان انت پرای راج بگم جگر بریں
 چمگوں یکسانی دیدگانی ہوشینت آنتا
 گھوہ بے مہر میں راج بگم پوہ اہگہ میں
 در بختیں بزانتیں کہ دچم و مٹر ادریں
 کو چلوہیں سبہ گوات عوار و طیر و جانو
 دوشی شکلیں اب عولا پاڈن اوں دستگاہ
 در دو بہنیت و رنج و بندیں در دہاہ آنتا
 پتیں در نہیں بیل گت بگم کیگیں مہبیل

واہگہ فرایہ میں در دواں گنگاراں من
 ہشکنا ریں کھینگہ کو ریں چھاراں من
 رگہ رگہ میں گالاں بے روی کتاں من
 نو کیں داہینداری کو نہیں راہداران من
 رنج و کالی بریں رنج و کپتہ عیناں من
 پچا گال و گپتاری کسدنہ گواراں من
 چہ گمان نہ سارایت دل چہ دل ساراں من
 درست یقین من عودت چہ پالا لال من

لوی

نادیسین وقی لال عدا
 لکھ مرادیں کال سال عدا
 وشن بومیں زیادہ سال عدا
 درگپتیں شکر گال عدا

لوی، لول منی لال عدا
 عمر گڈ سہری مال عدا

شپ گمندو گمرو کان گمندا
 اللہ در عو چہ پندت
 پیر و مرشدان عو گوندت
 عوٹا عو لکھن عو چہ پندت

لوی لول منی لال عدا
 پیر پندیں کال سال عدا

اللہ لوہ بکنت مئے ساہ را
 نمدیہ چندیں وہ نا عا
 شیر پندیں بدت ڈالنا عا

زہم داسپری واجبہ

لوی لول منی لال عدا
توک موہیں کسان سال ترا

ندلا ساعت ۷ پر پوشی
کینی پیالہ ہان عوشی
سپری نرمان عپوشی
کوچ ۷ تیرکساں مردکوشی

لوی لول شکر گال عدا
تنگو در د شہیں لال عدا

زامات پچ بیٹیں بگین
ناکوہ و تی پر ننگس
ناکوہ جنک ماہ رنگیں
آسکی گردن و پونز جنکین

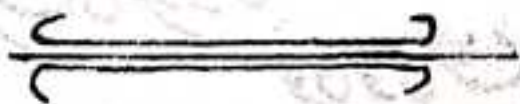
لوی لول زباد مسال عدا
ناہین و تی لال عدا

بچوں تنگوین مرکب سواد
راج عزم جنے ڈیہ عیار
سر دارچا اگر عچو زیدار
لکھ بختے بیت ودا تار

لوی لول منی لال عدا
بدو اء، بلوچ سیال عدا

بیت یک شامری دد کتار
 قوم عدا بدنت ہوش و سار
 گوں طنز و تشکاں و تہیہ ساد
 چست بنت سادڑی مثل ہاد

لوی لول منی لال عدا
 لکھ مرادیں شکر گال عدا

بیت یک شامری دد کتار
 قوم عدا بدنت ہوش و سار
 گوں طنز و تشکاں و تہیہ ساد
 چست بنت سادڑی مثل ہاد

لوی لول منی لال عدا
 لکھ مرادیں شکر گال عدا

بیت یک شامری دد کتار
 قوم عدا بدنت ہوش و سار
 گوں طنز و تشکاں و تہیہ ساد
 چست بنت سادڑی مثل ہاد

لوی لول منی لال عدا
 لکھ مرادیں شکر گال عدا

امیت

مؤلفی عبدالرحیم صاحب

ہمت و بزم یکن گوزیت طوفان
 توکل مرد و سوب و نت رحمان
 صعب و بیگا ہا پوج و شپ ماسی
 شرہ و باغ و سالی سنبالی
 تاک و پیاں چہ آمبی خالی
 چوشن امیت داری اے سالی
 گوات کانت گر میں تبد و لوہار
 زرد و بنت پل و تاک و چک کشار
 پوج مترس لانگ و بند کیت بہار
 سبز بنت انت پیرا و چک دار
 کار کنت محنت و گول آد ہقان
 پرزکتہ رب و آہی عزت و شان
 کنت پہ تنگی و وقی گستان
 بیت و پیمان و نت و دن و دن

بوم

امبری لبش و جبران هور و بار کُتته
 شوین دُکاشن این بون و گوهه کار کُتته
 کوئی مالداران و پنگین واپ آسار کُتته
 بزگر و دسحاق و زید تله ای وار کُتته

دو هتال کورال دُور سرین بندنا پانتار
 نمب کنتت و دسحاق عوتی پیر این ملگزار
 کین و لنگارین بزگران هر جا با بچار
 گون گل و چھاپ آ کرنگش گندیم و کشار

پلین مالداران مال چراگ جاهاں بزنگ انت
 بزنگ و میش و مادگ و دُپاچی زرنگ انت
 شیر و شیل پش سوگوین دریاں کرنگ انت
 کاه چرین مالال باز بهار چرنته مزنگ انت

کاه چر و کاهان مال چه پودانا گوسنگ انت
 لیز و و کار یگر و بوندان بستگ انت

جُت و درہقان گلگ وئی مسکین رنگ انت
گلزمین سبز انت ہر کجا رنگ دستگ انت

مے گیا بانی کشتیں رنگ رنگیں کشار
مے چراگانی سبزگ دھمبویں بہار
مے حضارانی بزرگ و صیدانی مشکار
مے پتنگانی هکل و پھار و اتوار

گلزمین پاکین بوم تہی دشین انت امبرال
موسم و گورتہ پہ کہیب شہیں جمبرال
هکل کتہ دہقان وزمیت دار و بزرگراں
چھاپ جنگ پہوالاں وئی پراہیں کھچراں

کہن و میتاپ و آپس و جو و چمگاں
بود کتہ باگاں برکتہ شہدیں نیوگاں
کوہ سر و کوراں جت گلہیں باگان و شگاں
بیا پچارت کہ ماچہ پیم سبزاں لے رگاں
کور گلاب انت و ہریک انت مثل زعفران
خت گوشے ہمب انت کسور لمبو انت بزاں
ساہگاں کورانی روء سبزیں شنگراں
سبز نیل بندر انت چشم ز باد بوئیں امبرال

باگے

(آدم حقانی)

دہدے کہ رنجی گر نچوے، ہر دینیکہ لشکندی گلے
 قد عیبہ سرورے سنبیلے ترانے پیر باگے بلبیلے
 دوست اچ گلے تازگ ترانت اچ سنبیلے بارگرت
 اچ بلبلا جا بکترانت دوست مورے نقشیں باترے
 مور کتلیں چم بھلیں لنت سہر و نساں چو ٹلیں
 رک بھلیں دپ شکلیں دوست کرا مرگانی شاتے
 لڈی چو کبگے ونگوری ملی چو صید کہری
 گڈو بہاراں وچری دوست سرد ڈراستیں شاعلی
 گوشتنگ شپی چو دبر و دوستی مٹی ہستیں ترا
 آدم گون حقانی در اہر شپ بجن یک باگے

کھانا

بیامنی مرگانی غریب چاہی
 چم تھی سہرزدہ نگ زیبانی
 آطلایزین سنٹ ہمراہی
 بانوں و بالان بردلاسانی
 شیش بندے پہ وہد یگا ہی
 مہلبین چینگان نوش بکن چاہی
 قاصدی پیغامان بسبوری ہی
 برلماں و علقہاں شاہی
 زید و شنت و کاہچر میانی
 ہر وہد و غریگ بنت خراسانی
 دشین بوہ کائنت سہزنی درچکانی
 لائق انت توصیف و منی حسانی
 چاہی تو میل کن پردل و جانی
 یکا برے خیر کن نیم آسمانی
 گوات گر و طاق و نندہ منل شانی

آسمن گیسو نیوہ پیلانی
 صورتاء ہنچو پوسف ثانی
 قد وبالادع چو چنارانی
 وشین رفتار کوہ کبگانی
 شیگیں پونز خنجر اصفانی
 گوئند تین چم و گردن آسکانی
 جوہر دارا بہر و کشتل زحمانی
 لے نشان یا تینتا مے دل جانی
 کوشیں سرزان و بند پر ارانی
 لوزن ترا محبت کنتیں منی جانی
 اچ کچا کائے مرگ آسمانی ؟
 پیش بکن حالاں راز نہی سانی
 تربت و کائیں پہ پریشانی !
 گوں عننت منا پیغام تھی سلامانی
 نشہ دل تنگ تھی دوست وفا یانی
 پم تھی دیدار و ادت ارمانی
 ازس کایننت چہ آسکی چمانی
 گوں وقتی سنٹ و چیت کن شلوانی
 بیارش یہ زہیر واریں دل و جانی !
 مے عثمان ابوہیں بہا ت زبانی

من پر چہ نالیں

تہا میں جمہرائی یا نودانت نکلویں
 دل و دوران مروچی بے قراروں
 سہرا جہلا دانت چو کھوڑے تھوکیں
 منی چھاں بچا پرمانت چہ اسکاں
 گشے کہ انگرش مان انت سچوکیں
 چہ بئزا ایرکیان انت جسم و جان
 محمود نہ انت کہ چو آس و موکیں
 ہمیش افسارگان بر آسمان
 تہ انت ایک مہرے دربان کنوکیں
 جبرالیشاں نہ انت من پر پتالیں
 من و چار انت گش انت سر و گوکیں
 نہ انت آدم شپ و روچاں دناں

نہیحت و بگر او مرے عاقل

نہ انت چو قومی و شاعر گشوکیں

و اللہ اعلم بالصواب

و اللہ اعلم بالصواب

و اللہ اعلم بالصواب

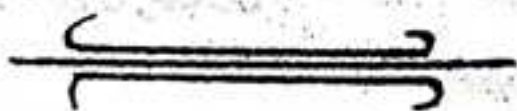
و اللہ اعلم بالصواب

و اللہ اعلم بالصواب

و اللہ اعلم بالصواب

پاپہیں وطن

وطن پاک پاکانی پاکیں و وطن
 شہر اکیسرے گہتر تھئی حاکس وطن
 دیاں جھال تھئی ریخ چھو تھنگواں
 چھوڑوشن روشنا شہناکیں وطن
 گل ونسترن چھ تھئی سیالی کھناں
 شہ الماس پن جو اینر تاکیں وطن
 ما تھئی گل زین عروقی خون آ ریچوں
 توں دا کھواستیں داں واکیں وطن
 گوں آزمان آ تھئی کھوہ ہم کھو فغان
 شہر فاشان تھئی بڑ نہ ناکیں وطن
 اولس عارادہ چھو کوہ ٹکماں
 پہ تھئی دژ منان بیماناکیں وطن
 مسلمانوں موتا شہ تھرسوں نہ ما
 سرا تھئی، مرغ شرفناکیں وطن

ہالو ہلو ہالو ہلو

دوشنی من رپتیاں سپہاں
 سیل و سواد و شادھاں
 مل عرادہ کھیناں شٹاں
 اتن کھور پوٹان عودنا
 ہالو ہلو ہالو ہلو

شفار دشناہ شہ ماہکان
 مشک و زباد و بوع ہستاں
 واسہ گیلاناں آختہ غناں
 ہسلج ماڑی ع بنا
 ہالو ہلو ہالو ہلو

حجٹہ لیکھ او شتار شٹاں
 نواں دیم ہسلج و گیندان

آختیکھے اشس مولداں
گوشتی گوں وشین کھنفا
ہالو ہلو ہالو ہلو

پھڑچے ایذا وشتا تہ غے
چھے دست ساہا ششتہ غے
یا کہ گنوخ ، دیوانہ غے
چھی یتہ گوشس تھواش وفا
ہالو ہلو ہالو ہلو

گوشتون نہ من دیوانہ غاں
نیکہ گنوخ بے سار ہاں
آختون من سیوی ڈھاڈراں
گوشنت منا تھئی گودیا
ہالو ہلو ہالو ہلو

بمدے سلام آں کونترا
مہ گودا وقت درج چھمء صا
بیا او منی تھو ہلنجا
لٹوں سیوی ڈھاڈرا
ہالو ہلو ہالو ہلو

تھرا شاہ بیارا

خدا شاہ بیاری تھرا شاہ بیارا
 مناکھشتہ سیالانی طعن و میسارا
 سواش تھو ساعت گوزی سال و قرن
 چھشیں دژ منادی مدارب جبارا
 نہ سیبایاں بشام ووش گوا تھرجانء
 پچھے کہ نہ گون نٹھی اولی اشارا
 تھٹی ملغوری جاداں کہ ماڈن سیاپیں
 چھو پچھاں دلائیں چھو پچھاں مہسارا
 ہماں د وریادی خدا شاہ بیاری
 کہ ماتھو کھنوں تہتا سیل و شکارا
 ہماں گوار غی پھل، تلارانی سایہ
 تھرایا دکھایاں نہ کھاپاں کھیارا
 مناقول گیران کہ تھو گویا بستان
 نہ پھر نیاں اش تھومن جیسی سارا
 مناکوشتی رمضان کہ گندے نہ بھلے
 کھنی کوہ چھکا مخساں واہ و زارا

در طلا!

نوزدان سروشی بستن
 قطعا سوزین کہران
 کھایان گڑایان دمدان
 ہور و گرنے - کلان
 ننان کہ گواران بانڈوان
 خیران و مینان توان
 قدح چپ میں گل بانک
 لڈو حنین گودی شاری

منتا کھنان نوزدان زری
 گوالے بلے گل کہنوری
 باغان نواران تتری
 گوں سہت و زیونڈر گری
 بندی جھڑاں سونہ پری
 دستونک و تقوید جہنوری

لوڈی مہر گوستان در طلا
دش کوشش صحوی پاہرا

صحوی سیننے واچھڑاں
گوں سک بوآں آختہ غاں
چھنڈی کہ شاری پلوآں
لڈو کیں تاری شہرہواں
گوں رحمت گوں قدرتاں
مالک تھوئے مانوگراں

درساں بیافنے او طبیت
دش نام بی تا تک نصیب

—————
—————

مراد یہ ہیں کلاٹ

روح ایرشت کہ شب کجلیں چادریں سر
 زند توں تیوگیں روح پوچھنا گانی تہا
 درنگنت چم کہ گدیں ساتھ آرام و سیت
 انسرگ درو و کجا۔ باش کنگ و لپ و کجا
 چاریں پاسانی شب و درو و ندرگ توہ
 بجلیں آلام و بچک چو تہار و کین شب و
 مرہریں ساہگاں بے زاتیں پر دیوال و عدان
 سر سریں دو تلواں پنی نر و آء جہاں
 ندر و جہلا نکیا کو کار و تواریں پر سنت
 چوئیں بانڈیں سب ہے پنی کسے نراں

توں نر و پیر ہے اس جنگیں جاہ و سر
 لیٹوں ہاتری و پیر و گہ بہنات و گور و

شیلگیں گواتے گورموش تراناں چہ کجیا

میزان میزان ء شگوستا چ منی گم جاہیں

یک اناگا ہے آدار کے مناء ہوں سما

انتر ء انیر ء بوأت پہ ہکا کت ء ء گور ء

داب گچیں اداں نازینک اداں بنا کرتہ کیا

نرمکیں دست ء تہا نگر میں گوانواں در ء

کد کدیں بیت کہ داب ء گوں میں ہماں بہاں

پل باہیں کدیں ترکنت منی سیاہ جاہیں شیاں

ہائے ء نیم شپی ہائے ء پلکانی بڑی

ہائے ء داب ہوں ہوں پین دمانے نہ زری

ہائے چوں پرشت منی دیدگیں چمانی خمار

ہائے ء داب ہوں ہوں پین ء اسیت ہر

نرد ء ڈولیں دل ء دروتاں پیکانوں بہراں

نیت ہماں نے مناکہ دل ء سوناں ہر

روح رہیں ء کسے لذت ء وشی محشی

شپ ء آرام ء بہرانت ہوں مرکب کشی

چم کہ ترلوت ہما داب ء گیا بانانی تہا

دل ء حیرت سخن زہی گم ء شپانی سر ء

شپ تہار ماہیں نہنگام و گوجہ سرینتہ

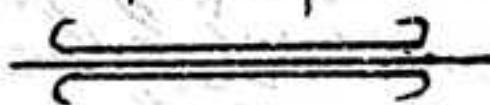
نرم نرم عتی پاد شپ و منا تروہنتہ

انہی کی گدیں گم زور۔ مراد یگیں کلمات

انجو تریک و گو من ہنگتہ و تریک بہا

ساہگ و عتی بزین گوا پانی منی جاہ پناہ

جم جلوئیں گم و آس و چہ امانے برستا

فکیر و پیر و کس و کس و کس و کس
 و کس و کس و کس و کس و کس و کس
 و کس و کس و کس و کس و کس و کس
 و کس و کس و کس و کس و کس و کس

و کس و کس و کس و کس و کس و کس
 و کس و کس و کس و کس و کس و کس
 و کس و کس و کس و کس و کس و کس
 و کس و کس و کس و کس و کس و کس

شو

ہر صباح روپ کہ تنگ گنت بہ انراں
 عقل، ناتروپ کنت، وہم کیا س
 سیدک گولیت، گو سنگلیں کرناں
 اندر عزیزیت، تھی تما نگا، اس

روت جیاں مئے۔ گوں سچی، سیدک
 روت ہما جاہ ورہ سرائی سیر
 ساہگ، مسات و سبزیں سولا فی
 کنت شو ہازوں۔ گنو کیں ستر!

دیم بدیں روچیاں، گر کنگ پڑ من
 دروے مورگاں، مجیں سلورنیاں
 پتھی مبروپہ و تی ننگ
 من پہ لے اس بو پڑیں ننت گوزال

نزد من، شرتنگے عرمان شاننگ
 جھیری گزند و ترونگی شترانت
 چو کسناں چم یہ چم و میم نئییت !
 لے کش و ہیت و آگور و دھنرانت

ہر قدر زور و وس بکنت دنیا !
 آنگ کنت کئے ہئے و اہک راہ
 یا ترا من چو بندسی و موکلاں !
 یا پہ تو ندر من کناہ ساہ و

دل منی جزم انت کئییت مئے باریکہ
 و ژمنناں جتکی چکڑیناں
 لٹ و پل، ظلم و ظلم و سحر
 دیرین و جہلیس، ژیکے پڑیناں

—————
 —————
 —————

مراد ساجد

غزل

کردی مہر گوئیں گل سنبھات انت
 گم و ماں بستیگیں اے دل تہات انت
 در آیان انت دل غم بھ سوچیں آھے
 بے مہی سر آئی ز دویات انت
 مینا پچھ سان و چہ ہیرے
 کہ تھی واہگ منی زند و کلات انت
 مینا رچے انت اگر بے سد و ساراں
 منا حد و چہ گیش تو کم ہلات انت
 گلاگ زیر وک منی بر بادیں خیال و
 ترا ہم درد مہسر و گور حیات انت
 یک گونڈیں سائے یہ نند و تیا دے
 ہما کل و نیاتے تو سچات انت
 کھٹبانی گل و درد و اریں ساآھر
 اگر کنت بے خیال زندگ مبات

اکبر بار کزنی

مید و توپان

منی یکسار گار اینت
 زهانتا توپان و گراننت پیر اینت
 نکا رین شرکان گرنند غبار انت
 ند میشته دجگا و تووار انت

در اینت پین نهبار انت

منی یکسار گار اینت

منال مستین زرد و سفید تووار انت

منی یکسار دیهانی دیار انت
 سگاری چول و گور مانی شرکان انت

سردول بهوشن و سار انت

منی یکسار محار اینت

تهارکی پر کنده روان اینت

گفته دنیا و لول زنده دلاک اینت

چو جانیک و که پینتاره و سوار انت

شپ اینت لنج دتهار انت

منی یکسار گار اینت

کیاں ایت تران ایت لڑگ ایت

تدو زده و وردا ایت ہر گ ایت

زرد و د ایت کہ جو کبر و تہا ایت

پہیں مرگ و دوار ایت

منی یکدار گار ایت

گل ایت پانگاس دیہات و نہا ریں

ھر کہ دشد و مردم مشکاریں

چایشال مرچی ماہیں ایت بہا ایت

پہ من دنیا تہا ر ایت

منی یکدار گار ایت

پہ من رچا رنت دیہاتیاب

گل دپر کیں ورنائی تیاب و

بدن بے زند و سہا ہوں بڈ و ایت

پے زر دوں سزار ایت

منی یکدار گار ایت

اے شریک مے کہ لڑ و لٹنیت پاواں

دل بھر آھر دتی گندیت مراداں

اگال مرچی پسہ تنگ و سزار ایت

دیار بے دیار ایت

منی یکدار گار ایت

اکبر بازار کزئی

تقی مہرین درکار نہ انت

امروزہ چہ دست بیزا سب سے
اے دوست محی و گلزار سے

سک دوست منارا تو دارے
ہر درد و شریکے، گموارے
تو لوٹے کہ من مہرباس و دم
تقی دیم و بنداں دور مہاں

یک گئے بے یات بیت انت ترا
گوشنگ من تارا باز بر
بے شک چو من و تو دیتیں بے
تو کاراں منی لے کار مدار

اے پہلے بے تو ترک نمے
تو لوٹے و ہنگت ڈک کنے
دیکھے من تقی آدینگ بہ باں
تک ساعتے اچ تو دور مہاں
تو لوٹے کہ اچ دنیا دجہاں
من و دیم پہک و دور بہ باں

من نانا تو لوگے دوست دتء

پاؤ من دتء اوت بدیاں

رو کینگے تو سب بشک منء

چو گشت دتء را من نہ کنان

رد کینگے تو اردکت کا منے

پچیر من نہ لوٹاں مہر چشیں

زندء چہ منء اودر بکنت

ذلیپانی تئی باہوٹ بکنت

درگوشیں گلے جوڑ بکنت

تئی دستء منا مجبور بکنت

بیزاریں منء را مہر چشیں

اے ہرے نہ انتاے ہر کمز انت

اے ہرے بین د مہر کشیں

اے مہرء دتی لے مہرء بے

تئی مہر منء در کار نہ انت

تئی مہر منء در کار نہ انت

من شمس آسمان زہ بوٹان

اکبر بارگزی

چہ کر تانی کرن ء

منی اندر ء، مرے روچ و شپ ء

آہ و پریات کنت

کر دو کویدیں ہدایاں گوں بُر زیں جہان ء

بزیں آسمان ء

ہے زار چنت

شمارا مبارک شمس کلستان با رت

مہ و سوچ دی پوٹانی پساہیں جہاں بات

نہ بوٹان من پر تو ریں گنجیں جہان ء

شمس زیب ناکیں مہ و کلستان ء

من بوٹان دتی بندر و خاک و دان ء

کہ آب و گل ء چہ ددی بوٹنگوں من

منی ساہ بستگ گوں پاکیں زمین ء

شمارا لنگ ات و اجہ رت آسمان ء

من لبسانت اے سیاہ و دیلین گرنشگ

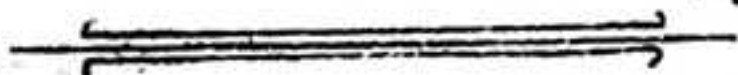
مینے بڑنگ ء

ہل ایت سلبے بکشاں پہ آ شو دگ و

گل زمین جسا

ادشہیل دہہ و روپح و ثناہیں مہایان
 شمع من بزیں آسمان عمرہ نوٹان
 من ورامنی گلز مین و بہ بخشعت
 منی جان وایمان و دین و بہ بخشعت

بیلے آسمان و ہدایاں چہ کار
 گوں لے بے پنپ دستیں پریات نزارو
 چہ کرمانی کرن و
 منی اندر و مروئے روپح و شپ
 آہ و پریات کنت

پھلانی خشکیں پن

پھلانی خشکیں پن سچے چوہو پوسی
 تئی سیاہی ملگورانی شنگیں دامن
 چو کہ منی ارسان رچان
 گیریت من ع سیاہ تہا ریں عاقبت
 گوں خشک و ہناریں دلانی و اہگان!
 صبا سہیں تاں پلو ع گیت و گوزیت

جی یہ تئی ملگور شنگیں موسم
 گوں ماہگانیں در و شہم
 چہمیت انارکان رولہیں
 لرزیت رکان بام رنگیں
 پہ سہیں ع ناز پوئیں لہرہاں
 تئی مہرہلین سیم ع کدی لرزیت
 کدی کنت گار
 جو بخت ع منی

اہبتا دل بہریں سکیں
 کہ شکر او کد سیدہ سترکی
 صوبہ سمیں تان پتوے کیت و گزیتا !
 واپ اول کہ آگاہوں نہ زانیں مرنگوں کہ زندگوں
 دور من چنال عسار نشا و بکیں ساہگے
 چوں نشکے !!!

گون شیشگیں آریا
 پہ دست و منگیک
 پادانی پادینک و شلیک
 گوازی کنے !
 چو کہ منی زندے پہ تی عشق و گناہ و شاد ہے
 یا کس فراتین جنت و مہرانی مزد سالہ را

ادمن
 درد۔ اچ خیال عسار نشا و بکیں ساہگے
 گون نیم روحی ہیں مہلا ہوشاں ترا چہا رہی۔
 کہ چو مشاڑ ادن تی،

تا پائیں دازانی سرا
 سگیت روح و گنہگیں پریشان
 پتہ پھلین بانگہ و پھلین رفا۔
 واپ ادن آگاہوں نہ زانیں، مرنگوں کہ زندگوں

صحبہ سمیں تان پلوئے کیت و زیت!

من ششکس آبء

تئی تہ گوئیگیں دروشم

پہ ملگوری رگام

ہنچ جاشک ایت

جنت جو ہویں دل عاؤں

پہ تئی گدرے میوانکی عا

یا چوتی طفلیں دل عا گدرے من عا

واب ادن کہ آگا ہوں نہ زائیں، مرتکون کہ زندگوں

صحبہ سمیں تان پلوئے کیت و زیت!

پھلانی حشکیں پی بیچے چو بے وی

تئی سیاہیں ملگوریانی شتلیں دان عا

چو کہ منی ارسان رچاں!

بانک! بزدر اے! آسہی پھلاں

کہ دوشی گومتگ میر عا من عا!!

بے وانک بے!! جو وانک بے

جک جے اد پاد کائے!

چوں من عا چارے!!

نمراون بیت بہل

اوچم اوں کیت۔

پہ بادگیر کن گران،

آپ تہا

گنہیں، وتی مانڈا انگلیں بشکء

گون جنڈیں چادرء

دستء کٹارو کو پگء "بروں کیت

دل جو جنہیں زہنگانی شہدو شکلیں واپ پر شہیت

صحب سہیں تاں پلوء کیت و گوزینت

—————

صومنام

”بہا بدن، خمار دیدگ و سفار مہری

گلاب برپ انارک

شراب شہد رک

بہر شک پل خدگی

بہشت کوش جنرگی

اے سرد سردیں شیب پہ گرم، گرم پوستگی

بہار گاہ و ماہگاہ سیریت

”ادس رجز ادس گنوگ!

بگند کیف استگین جڑاں

من سفیدگان،

چو ماہرگان تلوسنت

خمار دیدگ و سفار مہرین بہا بدن

شراب و بے دفا میں شیشگ انت، کہ تیگے نووتینگے من

پہ ہورک و حشکین آسرا، پرشنت دہر بہرنت

ہو۔ اگہ پلینت نہ سستگس تلنگے عمر و آسرا بہا!

”کجا بہا بدن۔ کجا نہ سستگیاں تلنگ“

”ادبیل و صہبلاں!
ماکل تیر وار تگ ان“

ماکل سہتگیاں دل وزہیر وار تگ ان،
کجا م سجا بدن۔ کجا م نہ سستگیاں تلنگ
ادانہ لے بہائیں ہر نہ سستگیاں تلنگ بیت بہا بدن
کے پہ یک تگ و کسے پہ ہزار تگ“

”بے۔ تاکد!“

لے ہر دین شپ
پہ دل سچو کیں لے دسی

پہ زہر و کچی و شیشکاں گوزیت و دود و اد بیت۔

صبا و ہیر و پوپلین سمیں تاکد گون خون با میں زیملاں
ہوار بیت و کار بیت“

—————
—————
—————

”بے آمو رمانٹ

کہ پتھر و اندری“

پہ ایوکی،

پہ درد و ارینانی دست ایرموشیان

سیاہ چکین زری نمائیں مہر ان مرزگاننت ہ

پہ اس گیریء ہوس

انارہل رنجگیں انارکاں شہ تنی ہیں، نڈستگین دل عتر صنگاننت

پہ نامء مستیانی بے وی

شپانی سیری لذتانا نوشگاننت ہ

دلون سچیتا !!

دلون سچیتا و پچ نہ بیتا۔

من دوشی چا و قی روح موجریں، پری زبادء شار

تا صبا

پہ یک و بوسگاں جو شہدرک تنگتہ

بے لے مسک و مہلیانی شب زہیریں ژندیء

تہ دات پچ کلونء

صبا ہیر نو پلین سہیں پراپ چون بامیں زیملاں شگونت شت

جنوزان

حالو، هلو هالو هلو
 سازان! شلینت زیملاں
 گوں چاپ و دہل و دکر و سرناء و شلہریں توار
 پہ دسگہا کی دلء
 سوہری جنوزاں ء مبال کی دلء

دل کو تلی چی ء

بہا بیت مہر

پرسیت حانی ء!

حالو، هلو هالو هلو
 زر شان کنتا ء واہرگان
 یک ء من او یک ء تو اے (چندی دگر شاری و دبابی شلی سنگین و دین
 سوہری)

چندی جنیں زہگی سرال پہ سوہری
 دیاں ء دیاں درء

پہ پنڈ گء نزار تگاں

(راء و امہگان)

چندی جنیں زہنگی سمران پہ سردری

سوری جنوز زانی سیاہیں عاقبت

پاھارتگان!

دل کوتلی چئیء

بہا بیت مہر

پرست حانیء

ھالو ھالو ھالو

ساراں کنت ماہیں چنکء را پہ طوق و سائیکہ

حتی رحبیں نور دانگان، بندی کنت، پہ لعل آقوتانی میری چلوں

شاریں سریء جنڈ کنت

شیفیں متاچانء پیر سیری اطلسان سائل کنت

رہبت پہ عاروسء ہزاری کلہا۔

گچیت سروںء میرء شیرازی لڑء

دل کوتلی چئیء

بہا بیت مہر

پرست حانیء

ھالو ھالو۔ ھالو ھالو

داغان! زری ات ناڈیاں

کوٹ و قلاتان ء پر پاهاریں دلانی دھپ و مسک او مہلیاں
ارواہ روت !

پیر و پکیری آہ دالآھان ملوٹ
ارواہ روت !

مست و مریدی سہتگیں زردانی افاداں پیرس !
دل گار کنت - !

عہدانی اماچاں ء مگند
سوٹانی پدی انکافی مچار
دل گار کنت !

رنجین دل ء

تلوس من سیری جیمہان !!

دل کوتلی چیء

بہا بیت مہر

پرست حانی ء

ہا الوھلو، ها الوھلو۔

سازان ! شلینت زیملاں

گوں چاپ و دہل و دکتہ و سرناء و شہرہاں تواری
پہ دسگہار کی دل ء

سوری جنوزان ء مبارکی دل ء

شاہ کندن

شاہ کندن وچم پاچی وبلے وانکی استنت زبان
 چھے بہ بیت پہ گندگ
 گوشے بہ بیت پہ اشکنگ
 امبروزہ گمران یاہندیں آشوپ عاقبت اوبادگان پستانت
 شاہ کندن و

گیندت وبلے روک انت چم
 کرانت بلے گوش اشکنت
 شاہ انت ویکواہ انت زند

گند قہر و مہر آدمی گتائی و
 ارواہ و چہانٹاں سمر و زرتگ چہان
 کرانت تی گوش و منی گنگ انت زبان
 تو چو بیل زرتین زبان و منت و بلے باورے
 من چو زمین جنبانی قہر میں نیت و، پیدا وراں
 تو بہ سگاراں کپتگیں کوٹ و قلاتان گلے

من پستی میراث و ماتی گل زمین و تلوساں

من آدم و ابادگان

مہرانی حقین و ارتان

راتے کہ تی سو بے من و مرگی گتہ

شاتے کہ تی زور کی و مرچی پدا، زندہ یلیں پچے جتہ

پچ آجونی

پچ پھنی

پچ گل زمین و دیدگ و زرد و مراد

پچ غم جتیں بنی آدم و کینگ و جہد و مراد

پچ دیر ماین شادہ و شوہازگ و مزد و مراد

پچ زندہ مہر و مجتبی ارمان

ستاگی عذاب و آسے

توپہ سرانی گڈگ و زندہ حیلان گتے؟

پہ سنگ و داشت گتے پل و چہ پوتالانی و

مرک و منی لوستے، تہ ارواہ و بکش

کوش و منی باڑاے، مہر و واہگاں پاہو پدے

بیگواہی و زہرے بکن رزن و مینگ و ایرجیگ

ذامت و بکن تیر و نشان

من پہ مرگ گارنہ بان

مہران، کہ اوارنہ بان

وال عاقبت استنت منی گامانی رند

داں زند بیتادک انت منی ہونانی لیک
 من مرتگان، تو ہم مرے
 تو زند گے من زندگان

میرزا کا

Handwritten text in Urdu script, appearing to be a continuation of the poem or a related piece. The text is written in a cursive style and is somewhat faded. It begins with 'داں زند بیتادک' and continues with several lines of verse. The text is arranged in approximately 12 lines, following the decorative line. The handwriting is dense and characteristic of 19th-century Urdu calligraphy.

گال

پہ ہوشا ماں تہیب، بشا میں زرد و غم جتیں بولان
 کنت بیر، سہرنت دنبال، سہرنت سر مگیں بولان
 سگار و حوں چکین زہ بیت، ک لعلیں رکت معنا یک
 بہ بیت گارے، کہ ڈیہہ و غم، کشاں ماہر جہیں بولان
 زمین جنت، و حد بندانت، چو سالی پٹی و نالیت
 بنی آدم گوشے، زور اکیانی، بے وسیں، بولان
 کنت، و اھگ، دل و پٹے، چونتاپیں ڈوگار و زپ
 منی خکا و گیں زردانت، منی خشکا و گیں، بولان
 رگام اھنت، اھنت، عہدی نہ اھنت نوبت و باری
 و داری کد، دل و رہ سر کدی دل مانگیں، بولان
 وفا یک، مہر یک، ارمانی میں دل یک، منزل یک
 پہ تو بھیدر بات آباد، پہ منی، محسین بولان

زہیر وک

چار مناد اتموسی کوشاں
ترا نکا پرینتہ زری نوداں

من تی در دانی بلہ زیران	من زہیرانی قدحان نوشاں
و شکو شایں شان تو نیتونداں	بل متا پرینان تی یاشاں
بیا کہ پلگارتہ کل زہیرانی	تشریح و آہو گم زین جانی
در وہی عیے سوتیں تکلم علی	شب و تی پاسانی پیدائی
ندربان مایہ زندہ عمر ہے	وش گداران زید پہار گاہ
ماوتی زندہ عمرہ نمران چان	ماوتی چمان عمران کاران

جی ہما و ہدا و ساعتان شرمیں
گیندگ و کینتیں ماہ پرمی دریں

زہیرِ روک

دوشی ہیں فریادیں کپوتانی
 خاطر اُن گرتے درد و جیلانی
 اومنی جانی! بسا کہ بیاہاتی

تاصید و دوست و جمعی راہی
 دردت و احوالان، گوش مستاگی

نور چسبیل بویں زراں کایان
 ماکشای دوست مہبران کایان

ماں بہار گاہ و گوارگ و پھلاں
 گند مئی گوئیں دل و عہلاں

کوچک و گبیا بانان و تاملان
 یات من و کل و زندگ و عنیلاں

اومنی جانی! او کہی جانی
 عنبر و نوشبوئیں زیادانی

اومنی جانی! بسا کہ بیاہاتی

دو چ گُر

دو چ دو چ جا مگان زریں
 دلا آمدان پہ کنت و مہرباں بدو چ
 شیعگان دو چ
 دو چ، دو چ

بچار، زورے مزد و موجباں کدی
 تزاننت کار! دو چ موسیٰ دیولی
 در آمدان پہ جا مگان
 پہ جو رہیں دش نیتکان دو چ

چیا تو رکھے چم ۽ ہڈوگاں؟
 کیا ترا پہ نقش و نشات
 کے انت کہ پہ تہ چیل کوئے کنت کنت
 ترا پہ جا مگے کہ دو چکا انت

آگوتیہ و تاش کفک
تی گورے کدی ٹھی، براہ دنت!

بے بچار ہر دگت رحمت چم، آگوتیہ
گدا تہا پکس و گندگ و نہ ایست
گدا تہا پکس و کار بندگ و نہ ایست

بے بچار ہر دگت رحمت چم، آگوتیہ
گدا تہا پکس و گندگ و نہ ایست
گدا تہا پکس و کار بندگ و نہ ایست
بے بچار ہر دگت رحمت چم، آگوتیہ
گدا تہا پکس و گندگ و نہ ایست
گدا تہا پکس و کار بندگ و نہ ایست
بے بچار ہر دگت رحمت چم، آگوتیہ
گدا تہا پکس و گندگ و نہ ایست
گدا تہا پکس و کار بندگ و نہ ایست
بے بچار ہر دگت رحمت چم، آگوتیہ
گدا تہا پکس و گندگ و نہ ایست
گدا تہا پکس و کار بندگ و نہ ایست

منی کی گدڑ = منی چمروک

شب اتے آحرمی پاس ات
تہارت سکا تہارت شب
کدی من اے کش لیٹت کدی من آکش لیٹت

نہ اچ بیم تہاری

نہ اچ تہنائی تری

نہ ہم اچ ترسنا کیں رسترائی و گڑگ و گاپان

نہ اچ دنیا جہل و دہنیں اندوہاں من غم گت

منی غم یکے ات — آ غم !

جگر تہ کیتا — دوکپ بیت دل

جوازت نیست زبان و صم — زبان بندانت

دوین لٹان دپے و در واکش گتگت۔

اگان عالان دپے و کاراں میں بدنم من تو ہر دو میں دوست

نرمت او پاراگان دروان دل و داراں۔

رانا گاہ و

منی چم ترانکت دل ابلنگ شت

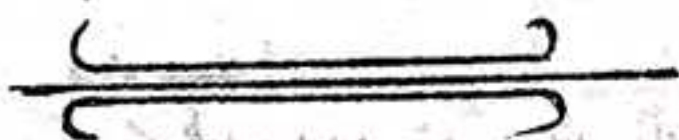
من پے گداں ؟

منی مکتی و دپاء ندریں براتے " اتیکہ اوشتا تانگ
 منی گام و تاسر و ت چھفتا پوتنت دیم پما گرنده
 و جوتل چھت کت و بندتہ گنڈاں نوکیں دنیا سے
 نہ من جہلا دون تے بالاد
 ہمک چھی در تکنت میا نچی آ زمان عزمینگ آ
 من چم چو شانگ دانت دیم پما دست آ
 عجیب یکا روز ناسک روٹنا میں نورے ماں شانگ
 جہاں سر چکٹ آ نور و در آنکس ہٹکے ترندیں
 تمہا میں انس جس آ آپ گوات و کودہ دا کہ ریدگیں شکر
 ہمک چھی لنگ آ لگت

زداں در شانت مرواد — دور دنتاں جو پوتنت
 چہ آسکاں دیدگی پچ گیت آ نیم و ابیں دو چم اڈکت
 پڑ آ بارگ چک آ کبلیں میلنے زرت پرواں کت
 مچا پچ گوں گونڈلاں جوڑ کت شلیں کاٹار آ یکا پونزے
 تنک بارگیں پھلتا ک زرت آ اڈکت لنتاں
 شپیں گمدن چہ آسکاں زرت

گل آ پھپر کہ سفینت — تہاری سپہ شپ آ ماں گیتکا
 در یکا پیشانیگ آ پچ چار دہی مادہ گرگ بیت پچ
 چہ درستاں جوڑ کت جنے عجیب سر رنگ آ ووش قدے
 گوں آ کبھی رواج آ لنگ آ دل در ہلگ آ لگت
 گل آ چک دیم پمن تربیت

چہ درستاں جو رکلت جئے عجب نثر انگ ووش قدرے
 گوئی آکبگی رواج و لڈگ و دل در ہلگ و لکت
 گل و چک دیم پن تری منتا -
 جتوں چہ ہالکے - چمروک -
 جتوں چہ ہالکے پچ لمنتائی سر ملک اکتاں :-

(Faint, mostly illegible handwritten text in Urdu script, likely bleed-through from the reverse side of the page.)

بیاری چمروک بیانوا!

وہ ہے!

کہ ڈیل اول من دنیا و درہنہن غماں چیر تریٹ
 اے ستلگ و پلختگیں زرد و تہا دل ایر و ال بیت
 یک انا گادے!

تئی یات!

دل گمر تگیں پھل اے ہے ڈول اے پچ پلینیت۔
 گتے ناناں من دراہیں عمر اے کدی ہم گمہن غماں دچارہ کپنگلا

ہما دماں اے

تئی یات اے عکس اے چہ ہوش و کتیو کتاں اے دل دست اے دیاں

ناناں!

من تئی توصیف اے بکناں! یا

تھا اڈ کنوکیں ہما خداوہا کہ

چہ پادے پنیزاں داں سرے باء تئی یک یک چیر سمہیتگ اے

پچ زانت کاری پشت نکیتگا۔

گتت اچہ خدائے امید دگتے اے پادان اے چیر عمر اے ایدیک کفرانت

بلے! آکس کہ چہ خدا عروکت عسر میکا۔
 ع۔ خدا دہراہیں زانہکاری من بہائی عاتنگ عکٹہ۔
 کڈاں!

آئی عسجدہ کنگ ہم گناہ نہ انت
 کہ! آس تیوگیں دنیا عتہا یکیں وانگ انت۔

کو کو پوت با زین مکن

کو کو پوت با زین مکن
 مہنگونگے اے یات اے مکیج
 دل ہننگیں پاہار کنت
 من پہ کلاگ و اب کیستنگوں
 پہ مشکے شہر ہستنگوں
 تو کی ترمتہ کیستنگوں —
 بالی پوت و ش نالگین
 پن چیا دل سہتگے ؟
 پہ بڑگی کو کو کنتے ؟
 منی آڑگیں یشان پدا
 پہ زہیلاں تازگے کنتے
 من پہ گداہے لوٹنگے،
 دل کیمری و بے وقی
 ڈن و ڈگار و کو مگلاو
 و کو و تارا نی تچگ

نوک کو طیبے مکن

بہراں دلیگاں مال مدے
زندہ امیدانی چرگ

نوک ہمیش انت کشتگوں

زندہ منارا تو مدے

مرگ و مرادان و عسپل

عشق و شزاریں برزیاں

نوک و تا جہل آرتگوں

زندہ مزار می پنجگان - نوکی و تا چٹراگون

زندہ عنان آسودگوں

مرگ و و دار و نشتگوں

ای ستلگین ڈن و دگار

گیم رنگین باگ و بہار

ای چمک و سیاہیں تلال

ای دو رنگ و لو نجین حصار

پیوستگ انت افارگان

رقم پر کو کو و سیاہیں جبران

ارن و رنگامی گوارگان

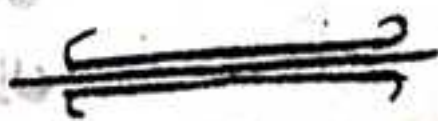
سر سبز و دلدارش سنہ

مہگونگ و جو رہیں جفا

زندہ میت ات پنا

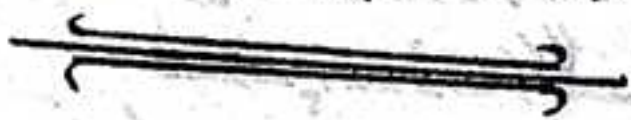
دکھ دیا ننت شہر شہر ارج دلا
 رتی پہ زیمیلے کو کوکنے
 زندہ و تہا روکی شپان
 نوکین امیتا شہم دے؟
 زندہ و امیتا دے؟
 مرگ و جتا ارج من کنے
 مرگ و مرداں چلے؟

کو کو کو کو بازیں مکن
 مہگو ننگ و پات میگج
 دابیں دلا آگ مکن بہراں دیگاں ماں دے
 زندہ و امیتا دے
 مرگ و جتا چہ من مکن
 مرگ و مرداں مپیل
 کہ نکی، تہ تہ گپ ننگوں

گلکشان

تراشکانی گلکشان سنگار کنت دل پہ نیادے ساهتان پاپار کنت
 گیر کنت دل آتہار ایں شیان یک جہانے اچ منا آزار کنت
 دل وتی کجنگ و دازار تگ واژ مندی تئی منا چدرار کنت
 دیدگانی ارش شہزنت درد دی کدہ و کیفاں گم سر باز کنت
 آزماں پلپیت شنگ ایت ماہکان
 زندمانی در وہیاں پلگار کنت

گلکشان بلوچ مدیق
 کتاب ۱۹۵۱ء

گلکشان بلوچ مدیق
 کتاب ۱۹۵۱ء

مژده

همبلاں بشکنت
 سومری و جلشکان ز بهرانت
 که من سومری سازتگ
 براه دانگا، نمہ دارکتگ
 یہ ٹرا ہے وفاھانی برزین کلات سازتگ
 سگ میاری و فاوون کتگ
 مھرین لذتانی و دار و کتگ
 اے زندہ پیر دوزندہ و کتگ
 یک درین مہ لقاء خداؤں کتگ
 درودہ امبازتگ -

سومری و جلشکان ز بهرانت
 کہ من سومری سازتگ
 براه دانگا، نمہ دارکتگ

سامری سو مری ۽ سکین ۽ پدا
 ہوس و اہنگاں ۽ نپس گیر کتگ
 تاسکین کدہ آں حوں تنگار تگ

سو مری ۽ جیشکان زہر انت
 کہ من سو مری ساز تگ
 براہ داتگ، نمہ دار کتگ

بے نپس مہر و بازی وفاہاں
 منی واک دوس برتہ،

من بے توان انت
 مناد وستی ۽ نیت گیشیں جوازہ
 پر باہونی ۽ آنگ انت من
 پر شور و صلاح ۽

کہ اچ سو مری ۽ بہر کان

سو مری ۽ جیشکان زہر انت
 کہ من سو مری ساز تگ
 براہ داتگ، نمہ دار کتگ

چے و فان، وفا چے نہ انت

کے بہر انت انت
 بلے پر شہما شاہدی اے روان
 کہ من بے وفا اول
 اگن اے وفاء نہ بوتگ

سومریء جلشگاں ز بہر انت
 کہ من سومری سازتگ
 براہ داتگ . نہم دار کتگ

ہمبلاں بشکنت
 دکو و دہل و سرناء و شین توارء ،
 گتے جہہ جنگ عاشق و چار موٹیں نصیبء ،

بجارات
 منی چم منار انہ منار انہ پراگء انت
 ہما ساحر میں سومریء جنازہ
 رقی گو پگء بے وسیں عاشقان زرتگ و تر و گء انت
 ہو، ہما ساحر میں سومریء جنازہ
 شادہء لہرہ آن بشکنت
 نو نوران شلاں انت

ز باد و گل و چندن و تربت شنہرنت ، عشق آرات ہونگ چا سومریء

منی واھگانی اے چول وچہر

منی واھگانی اے چول وچہر
 برے راہ بنت برے پچاہ بنت
 برے ماھگانی اے برمش بنت
 برے سیاہ وچ و تہار بنت
 برے ہتیلیں زردی موج بنت
 برے ابروشیں تیاب بنت
 برے قحلیں جن اے شہن بنت
 برے ہدشیں گل اے دولت بنت
 برے ترپلانی شرگاں بنت
 برے گراں گلانی انان بنت
 برے جل ہراتیں لوار بنت
 برے مسک بوئیں سمیں بنت
 برے پھل بنت برے بن کرنگ
 برے گرگ بنت برے گرگ

جہنم کے لاکھوں

تھی ترناں دلا پچ برینہ یاراں
 نہ ساراں من چشیں دردوں یاراں

منی زندے متا اورگ تو شک

تھی یات انت دگہچی نہ داراں

و تا جنجاں مکن پین کہ موت کہ من

دگہ تلکانی آموچکاں نہ چاراں

بشگنت جڑتی شنگیں مہیرانی

نہ جنت دل اپنا پچ برینہ گواراں

کیاں اترانگاں دل ایرچت چوں

چہیم آل من اگنوک انت و در سالہ

بچن گیشتر شپیں تیران دلارا،

نہ ماراں من چشیں دردوں ماراں

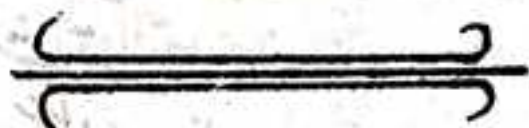
کدہ پر شگ انت

نودان شنترتہ
 کوشان کشتہ
 من دی دیتگان
 گارین ہمبلاں
 صوت و صحبتان
 ناچ و تر دگان
 کیفوں و پگان

نودان شنترتہ
 کوشان کشتہ

ناکہ جبران
 انگیرال گتہ
 نیلین آسمان
 بے رحمیں جبران!
 بیرے سٹہ

کده پرشتگ انت
 کیف اش رنگ انت
 ددیی و درم گوری
 ماه رنگین پری
 میجاینگ انت
 ارش اش رنگ انت

این است
 این است
 این است
 این است
 این است

اسکیں جو حوط

ماہکاں پھلتے
 جڑ پدا انگکان
 جہاں پوشتہ
 نیلگیں آسمان
 ایات کنت دل منی
 گوستگیں نوبتاں

اس مردارویں
 آہری گونگ نے
 انگانت ویدگان
 جنبہ آسمان
 لے زین و زمان
 لوزنگ کل جہاں

ماہکاں پھلتے
 جڑ پدا انگکان

جہراں پوشتہ
 نیلگیں آسمان
 بات کنت دل منی
 گوشتگیں نوبتیاں

میشی ما ہرکان
 گوں جہڑ و جہراں
 گوارگانہ انت جہراں

ہوں در پختگ
 اچ پری گونگائے
 کوہ نہیں دیدگان

ایمن ان گل زمیں
 کوریاں کلیں جہراں
 نیلگیں آسمان

ماہرکان پھلتے
 جہڑید اتنگاں
 بات کنت دل منی
 گوشتگیں نوبتیاں

—————
 —————

رہیسا

من گناہ ہے کت گنہگاری منا
 دیم پرے دیوانگی آرتا ورسنیت
 واہگ و من دنب پہ دنب عرپنگیں
 لوٹوں چائی نمیرانی - بلے
 واہگ و آسریہ نالو دی رست
 باریں کہے گار بوت - کیا سو دے رست
 جوڑتوں نقشہ مہ و اب عر شکلیں
 چار دھی ماہے - کج ووشگونگے
 من گنوک و دل گنوک
 (سبز باتیں دیکھ و شہدیں زبان)
 ہالا شمشتوں، چپوں گوشت؟
 من گنوک و دل گنوک
 ماہ و روچ و کلکشان و رود و کور
 کے بڑاں پرچے و پیکے تلوسنت؟
 زندہ زندا یا پھرے زندہ تچنت؟

زندہ مہگونگ کج انت ؟

چم منی کور و متھارنت

یا متھارنتا و مچ انت ؟

ماہ و روح کلکشان و رود و کور

سر جنان انت پر و تی ماہیں کجا

پر و تی مہگونگ ء کلنت گنوک

پر و تی ماہیں کجا مچنت چموک

تو گنوک و من گنوک ۔

مے گنوک بے طیب و بے حکیم

مے گنوک بے طیب و مے حکیم

لذت و مہر و فائے شعر و صورت

تو چہ من یا من چہ نو دوست گپتگنت

واہگ و زانگ کسی میراث نہ نیت ۔

(قدح ء سر ریخ ۔ گالاں پوہ بے

ریا چہ و تا ۔ یا چہ منا بے موہ بے)

لذت ء ساعت نمیران انت گوشنت

زند بے صبح ء صباح ء ساہگ انت

وائے واہگ ۔ وائے زند

وائے پے بے و سین زر د و مراد

من نبوتاں ۔ پھ مبات

من نبوتاں ۔ پھ مبات

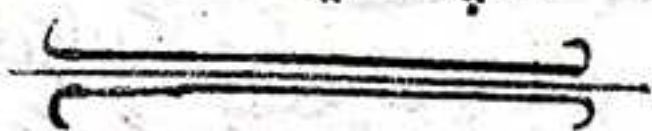
کج مبات و مہ مبات و روح مبات
 گیدی آچے کیا تیا و بنگرات
 زندہ و اھندہ، کوھی دل تئی پلٹشات
 واھگہ سبتریں کشارت گیمرات
 من نبوتان۔ ہچ مبات، عالم سچات
 ۔ ساری آئے، سر پہ ریٹائی جنگ !
 ۔ میل مئی بچکند گنت !

ندر پہ تئی بچکند گئے۔ بارہیں بگوش
 چے گوشے ؟

اے ساری انت یا واری انت ؟
 سار و وارے قرن و جاڑیں دتگنت
 ندر پہ ساریں واری آئے
 اُفنا پہ واریں ساری آئے

اونٹی بلی ماں میانی رو دراحت
 تئی شرگان و پستوئے دات بنان
 زندہ باتنت گوئڈلین تیری شرگان
 من پہ ایشان ندر بان
 تو سلامت ہے۔ تہ ماہم زندگن
 سبہ سلامت بی تہ گل بچکند گنت
 ندر پر تو۔ ندر پہ سیاہ و سروریں
 ندر، پونترے واجہ و ٹل و یلین

مات صبا چھری۔ گہوار حیرات بہیتا
 ندر پہ ماتاں بستگش سر پہ شما
 من نبوتان چچ مبات
 شیر و روح و واجہ و بندہ سچات
 افنا پہ و این ساریء
 ندر پہ ساریں واریء

شہنشاہِ فاروق و ہزار نازیں کنگاں

شبِ جتیں روحانی صباحِ دولت و عزت
 کے ہزار مرگے بلکیں ہم گڈھی کنگاں
 ملکوتِ بیا کہہ چشیں روچے ندر باں
 بیا کہ من تہنشاہِ وقی بیلاں زندگان
 تہنشاہِ فاروق و ہزار نازیں کنگاں
 چوریگ و ماتی گل زمیں و بچکندناں

داھگ و صلائی میار باتے۔ پچ منی
 شبِ جتیں روحاں تو مگنڈا تے پچ منی
 گدی و چم سہراں بسگا تے پچ منی
 مشکلیں روحاں پچ مکنڈا تے پچ منی
 پہ نشگانا نی دیسی شہاتاں من و تاں
 چم سہراں سگاں۔ تھی بلاھاں دیم بان باں
 نے امانتال رندی چوریگاں سرکنت
 داھگ و ملاں میلت کہ تھی گیمرنت

میلست کہ چوری گوانزگان گزنی ز نر دست
 میلست کہ حق و واجہاں تہلاناں دینت
 میلست کہ زانتا پوپہا نیادیاں برنت
 بخشنت پہ کوڑی ووقی گوہر تہمتان
 میلست کہ عمرے پہ گلا یگ آس رہ بیت
 پیش کیس پیری بات منی۔ پنتانی کتاب
 پہ گلا یگ من عمرے باعینتہ — رخ منی
 چومہ بیت پرانت تہا بیری پتی تے
 تو منی زرد عاخش و گوہر تہمت
 ہاں منی بچی پیش کیس پیری پنتا دنت
 پہ ہزار امید برنگوں زانت من نیادیاں
 من ووقی گوہر تہمتی دانت بہ ہا
 زانت بہا بوت و لاپ منی ہنگت گزنگنت
 گزنگاں من کہ آدم و لپنگ گزنگنت
 برہنگاں من کہ آدم و دتگ برہنگ انت
 آج و لبو کاں تری وحشی یک بنت
 دل ملر زیت تہ پاد ہم جاہے سک بنت
 دل ملر زات و دستاں چیکے سک کنے
 پت ہمار وچی نیلگاں دستے و شس کنت
 بات ہمار وچی بہ ہلو ہالو در کپیت
 پلے من جیگا جنت کہارت۔ حیرات بیت

کج ہزار نازیں پہ کہیب دست و دم کنت
 بالا چہ گال انت ہنگت ہم راہ شپ پراغ
 او منی ورنایاں گچنیساں گوش کنت
 دست رس بالاد مر بچینے یح منی
 من اسیرانی نیاد و دیواں و دپتراں
 پہ کنا لانی یگلیں ونگاں دست بجن
 یا مرے یا یہ شیرہ مردی سو بے بے

ہائیل و فابیل

بلکہ ماہ بندری لے وسیں مردیں
 بل کہ بگ جتی زھگے دیہوالیاں
 زاناں پیرک منی بوتہ یک شوانگے
 زاناں بن پیرک ۽ ناموں ہم کارکتہ
 بل کہ وارہی مے میراث۔ ویلے بندریں
 راچی زند ۽ تنوکیں جہاں پشما
 بوتگنت۔ مرجی ہستنت۔ بانڈانینت؛
 زند ۽ روچانی آتھر پوکے دور بہیت ؟
 واہگ ۽ نابزاتی منی بیر بہیت
 جلگہاواہگانی، تسی آج جنت
 مرجی نوبت تیگنت۔ اگن نوربتے؛

نو دمن آدم ۽ پتگ ۽ رتد و پد
 من پھٹوہیں خداوند ۽ کچیا نیا

تو کہ ابلیس و رند و پدے ہم بگوش
 کے پہ کو کنز گادزی و پت کنت
 یا چہ راہ و ر دے - کے تر اسار کنت
 ناکو ز اہتی، دیار دے منا ہم پدے
 لے - دیار تھی دیپ و چو بیت تھلیں
 رو نجا در آنکہ و سیا دانی چم ہم بخت
 تر اس مکن، زلیکیں کپانی ترانا ملک
 لاپ منی سیرت بیت نہ شمو شکار باں
 من تھی بر اس و برا صد گ و با سکبان
 تو ترانتہ کہ من بو تگاں جو لڑے
 گو سنگیں تو بتانی میاری نئے
 کے گنو کان و زھگان میاریگ کنت؟
 نوں بلے رستگاں گوں تو ہم کو چگاں

لاپ منی چند و حیرات و سیر نہ بیت
 برچے مو نچائے گپے سخن برات منی!
 واجہ قابیل، ہا بیل جونت برنت
 مرعی ہا بیل و ہرا زانگ و وارث منان
 بیامنی ناکو و خون بہا یا بدے

پکے

دوہیں چمآن گناہ بچپندت
 ماسکافی جلت گت دیٹی
 دوہیں رکافی بارگیں شیبے
 آچی لبو کے ات کہ برانری دات

بجڑ۔ دیر چہ واہگ و گنگیں
 گون نگاہے خمار و مست رنگیں
 شانگون و اتنت چم دوہیں گوشتی
 باید انت مہر امیرے داریت

ساہگے ساہگے و سرے ایرنشت
 دانداریں شیبے و تہیار دکان
 ساہے من رکے و سرے لڑت
 پکے و ماسکافی سر دات

پہلو

زندانت پہ سزا طشیرن و پیگور
 مرگ انت کہ پہ منت عہہ انت
 او ماں پہ گچاں زہیر پہ بیلاں
 کے زانت کہ کیا پہ کے سمانت
 کائے کہ نیائے زندر و گوزان
 مئے دوستی و حب ہم دپ و مڑانت
 بل دے کہ کیت ماں تہترین
 مہرے کہ پہ ہرے طسلانت
 نے ستان من و نہ ستموے تو
 گیندگ تئی نہ مے دل و دوانت
 وار تہ دگہ ماری زہیر مے بار سے
 دپ مری کچو جو و کچٹلانت

روح کے کشت کنت ہے

(پرانستوچی کے فاراء)

روح کے کشت کنت ہے

رژن کے داشت کنت ہے

سید شیبہ و جلگہم
 شیپران گل کنتہ
 روح و ہیرانی
 زندہ شاہ ہندشہ
 مرگ و حبارش جتہ

بیدارژن و درع
 تنگہ میں فیبس لے

گل زمین آسمان

پور، ماہ کلکشان

نیستی و شب جتیں

بیدہ و گار بنت

مہر گٹ گیہ بیت
لہڑا ایوش بنت

شاعر دریا ہشتیت
شاعری گیہ بیت
بیدار زن زراء
زندہ شاہنشاہ
واجہ میں فیبس

زندہ اندرونی
گاہے زندگ نبیت
بیدار دوس

روح عا پاکیں کشگ
رژن عا سندی کنگ

کسی طاقت نہ انت

کسی طاقت نہ انت

سید شپ عا کوچگان

بزرگین شپ

میت عا لاڑو جنگ

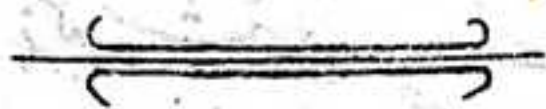
شاکامی کنگ

روح درکیت ہمک

رہ آردی: H P H R O D I T E: افرودیتی: کہنیں پر نان و مہر زبانی و پاکسا خدا۔ آرد
دائی و نام رہنای گوردیوینس (رہ LEN) انت۔ لکھ اووش: P P O N I:
ادوش: افرودیتی عا دوست۔ ورنہ وہی عا کشگ بیت۔ افرودیتی جو مہر پر خدا ہاں
و عالیہ بیت کہ اودنہ فرزندگ بچن انت۔ کش انت اودنہ حک سال شش ماہ پر دق پہنچ
پہلا زنگ بیت۔

صورت جلوہ دیاں
 مسرت و لغزہ جاناں
 سیر شب و پتگاں
 من یلین قیل باؤ عوں
 سولین از نستو آس
 و ائم و زند گاہوں!
 گوں و قی شتر گاں
 ہر جاہ تالان کنت
 سولین از نستو آس
 پلین بچکند گاہوں!

روح کے کشت کنت؟
 دژن آس کے داشت کنت؟

آدم پشورمانی

دیر ماں کیف و رنگانی مسکین مڈگارے
 بہشت ۽ دیارے
 من شاداں آتاں
 وش و کنڈاں اتاں
 ناگمان ۽ بے یار و بے گل و ہوشیں ٹیلے
 نوری جلے ۽ سوارت
 منی دیم ۽ اتک و پو و ابے ۽ نشت
 ا سکی پورے ۽ پلین شہر کا وے ات
 جاتے کشت زبا دیں
 وت ۽ تجھے کت نوری جل ۽ ہرے
 شیشگیں جان ایرت گل ۽ چوچیں یک کتابے عدیم ۽ منی -
 ستیں چمانی آ، لہریں رکانی آ، سنکیں یکانی و ہاھلین بیگے
 و شد لیں دعوت ۽
 زند ۽ شہدیں مرادانی دنیاے ماں ات
 بے۔ جاتے چو جہلانے ۽ رک ات

ادبمانز دل عات منی جان ء ہماز کنت و بتاپیت
 نگی ء دست شاریت منی نیمگسء
 گنتے اے سوپ ء زیر اے منی ٹکی انت
 اے منی ساہ انت، ارواہ انت، مہر ء نشان انت
 منی دین و دنیا و کلین جہاں انت !
 (بلے) اے سوپ لے نہ انت، سہر چو اشکرے ات

حل وانگرے ات
 من بہمتگاں

واجہیں آدم ء ترانگ ء کپتگاں
 چہ کجا انکھ لے آس - دوزگی آس - ماں جنت ء

ائم ء شوہیں شیطان ء اے کر دکار انت

منی نہ دے اے رشتہ بے رزئی ترے

منی جان ء گوریچے ء جاہ کنگ

من چہ درد انگ ء پلین ٹکی نہ زرتنگ

گل ء حی و لیلادینت کنگ

"افرودیتی آل من ! وینساں تئی ! حوایاں !

اد ء جنت ء و شتریں بریہیں انت

بہشت ء تے اے دگہ یک بہشتے

ہدائیگی شیطان ء زرد ء چہ درکن !

بلے من کہ گوریچے باہوٹ آتاں،

من نہ منت !

گل ء زار جت "من تہی مولداں!

انچو لیلآء زوراکین واجہ عداء دل ہم آپ بیت انت
او ویدگ منی! پرمن بزرگ بکن!

من چوبلے زندیں کنٹے ء ریح ء زندان عیلے واک اتاں
من نہ منت۔

من لوٹت من ء چہ بہشتا ء مکش انت! یلے.....

نی چماروچ ء من دوزگ ء کپنگاں!

روچ و شپ جمبلا سین شہمالانی دنیا ء روک و حناناں!
مدامی سچاناں!

چتور وچ پہلے کماوی ء گو سنت

چتورش انتت!

دیہ ماں کیف درنگانی مسکین ڈکار ء

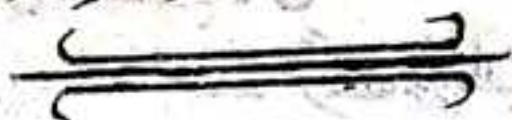
بہشت ء دیار ء

من شادان اتاں وش و کنڈان اتاں!

غزل

بے گناہی و یاراں دستِ عن من سزاواراں
 دت تباہی و کوہیں شترنگاں من کساراں
 الما بئیت صحبے، انگہ نشنگ و چاراں
 زندگانی و پلٹیں کو پگاں من سرباراں
 زند و چاکر و مار جیناں من عرا ویراں کت
 مرگ و ہانی کیفیں قدر جاں پہ پیناراں
 جان و ساہ اتیں مادی کو نگلیں بہاراں
 مارا گار کت ماہیں دلیران و لداراں
 رو نہ دات کنت گلے پی من عرا ماہ رنگے
 نہ ایتی و لہڑیں مجلساں من سرشاران
 مرگ و در و شہم و شہم انت پن عجلنا؟
 یا کہ نیتے گتنگ املپدان و گزاراں؟

آسمان و اصفیایم یا تنت درید چون
 پیشا تنت ماں تہیں لوڑو آنتیں عاں!
 ندرہ بان تہاری، مرگ و زندہ ہمراہ انت
 من نہ لوٹاں ذر شاہین ماہ و روح و ستاراں
 مرگ و آچٹیں، مینگل تالگاں گراں تنگے
 بلکیں نی بزاناں من زندہ ماں و امراں

[Faint bleed-through text from the reverse side of the page, including words like 'ان اللہ اعلم', 'بسم اللہ الرحمن الرحیم', and 'الحمد لله رب العالمین']

عزل

گل و فکر و مبال، گسار باتاں
 زرد و مرگ و تہا میں گار باتاں!
 زباد و ترانگ و گنجنت من ورا
 گل و درد و غماں و شبانہ باتاں!
 آپل گوار و زمین بشکند گانی
 من ٹانگہ زندگیاں چسپار باتاں!
 کناں تو صیف و مسکین مہیرانی
 اگاں خاموش باں سنگسار باتاں!
 شہرا میں ترانگ و شامی پری و
 ہمار و مست تاجتار باتاں!
 رداں دیدار و دلدار و من شالا
 پریکار و چسپاں اگاں زرداں باتاں!
 چہر آتش ہدیہ شکر گال و دمانے
 اگاں بیہ ترانگ سیدہ گار باتاں!
 پیا بجاہ بنیں پردی و من، تو

چہ تھی لٹمان من سینگواریاں!
کنے "جی" تے تو یکر نکرے من عدا

پتوقسریان من سردارِ باتاں!
تہارت، درو شمع مہکان، شنگیں

پتوچا گم داود لدا باتاں!
بیاں باہوٹا گوریچ و نہاریں؟

حتیں ہشتیاری و پدگارِ باتاں!
تہ لوٹاں عاقلی کر دارو کاراں

اگاں بے ساراں من بے سارے باتاں!
کتاں من لیب لال و سینگ گوں

زباد مال و گورے من ہارِ باتاں!
دل و درائینگ چو دلدارے

کہ من ہارے سرے استارِ باتاں!
دوا کھنڈندگاں دوستی و مہرے

شراب و کیفان من سرشارِ باتاں!
گل و ہمسریں نیاد و محبانی

بدم تینگ دوا اھلدارِ باتاں!
دشقی آہو پریں حورانی جاہ آتے

بے قرباں پرخدا باتاں!
وقتی گز و کھیر و شنگرانی اگاں فکرے مہاں فی التاباں

ہمارو چ و حساب و داد و منگل
شہیدیں ٹک و من سردارِ باتاں!

پدے برکشنگاں لال ديار انت

سروں گھیریں زردوں بھجھانی
 چہ من پل انگ منی درنا ہی ملیں
 کیا مت چہ وئی جاہ عسر شنگ
 نہ بیتاں پے سس عزندگ نہ بیتاں
 نہ پے سوک عترت سوک چہ عدرائے
 پے مر کوٹیاں گان در مان کنستیں
 دلی درد انت۔ اگان در مان تیں
 پے آہو گان عہ ہونیکاں بہ پے ست
 پدے برکشنگاں لال ديار ع
 دو تھلیں گان پے سنگ مروچی
 مکن کارے کہ بتا می بدنتیں
 مکن نیکی پے بیدا و باد گان ع
 بیباں ہیرات نکشتیں سنگھانی
 کھیب و کرام عنازاں کیسگدانی
 مرو زور اکیاں بچکن دگانی
 کہ دیناں ریشگان ناسر پدانی
 کشوگ عساہ دیوکت انت بندگانی
 دل ع دروان ع زور ع تر کلانی
 جھان ع درد رسائی نہانی
 منی بے وایاں روچ ع شپانی
 کہ بلکیں بر گرد بیت زندمانی
 دو دانگ کم گنگ جو ریں گانی
 مرو را ہے کہ راہ ع سر نہ مانی
 مبی بدواھییاں عالواد گانی

تئی تزن اش نہ رنجیں انت واجہ
 کہ آپ اش کیتگ مروچی دید گانی

لوٹاں

کدھیں ٹیلگانی با ہوٹاں
شرپتاں دیدگانیاں لوٹاں

ادنی زرد با مرد ہے دسگر
درد و دورانی پیش دے دسگر
یکتہ پیکتہ کٹنگ ع پر دار
واہگ و مہرے سترکیں بوٹاں

کدھیں ٹیلگانی با ہوٹاں
شرپتاں دیدگانیاں لوٹاں

شپ گمانی گوں لہڑے پاھاں
پر من ع اس ع انگرے گو اراں
من زاناں منی خطاچے انت
من فقط زرد ع ایمنی لوٹاں

کہیں ٹیلگانی۔ باہوٹاں
شربتوں دیدگانیاں لوٹاں

من چشیں نابو دیں ہمراہے نیاں
کہ ترارارہہ نیم و میل کناں
داسے جوہر نیب عتالہ بات
منزل عتالہ منسل و موٹاں

کہیں ٹیلگانی باہوٹاں
شربتوں دیدگانیاں لوٹاں

چار بند

درود دستانی ترا شتگین شنگان
صبر عا و پاری شربت ان ترنگان

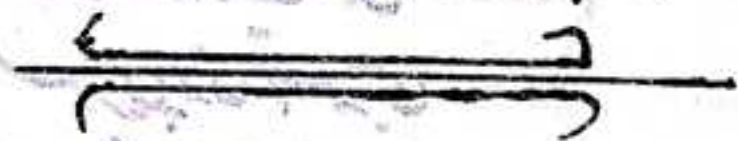
پہ و تی چند عمرگ عورت دلگان
پہ تسی نام عہا تر عرتنگان

(عمر خیا)

میری

او میری بجزیں حصار !
 او پنوء جہاد و دوار
 برزنت تھی نام و توار
 توند سک بیت گر ماگ و دوار
 تو پانی شپ، بشامی ہوا
 ساچیت ترا کور و کتار
 سرتھی، بلند گوں آسمان
 تو پنوء عشق و نشان
 اے جھکد گ۔ اے کور و آب
 اے کور و ڈن، مسکین و گدا
 اے بجزیں دیشچ مستین کتار
 برجہا، ہما پیشی دوار
 نا لنتنا کیوت، شاتل گشت

اللہ، ہمارا دورِ عربیہ!
 او میری بڑی حصار!
 وہاں سے ہر بات ہے
 تو نے دلِ عرّابات ہے
 کیتا پنوںے بندیت پدا
 مٹاؤ تھی میری دگہ؟
 مارا نکنت مرچی گان!
 او میری بڑی حصار!
 مانیت تھی جنتے اگان
 پنوں نہ مرتگ زندگیاں
 سستی گلیں پل گریں

...
 ...
 ...
 ...
 ...

بشیر احمد بیکار

دوستِ منی جَانِ منی

دوستِ منی - جَانِ منی
 اچ من شکر و رخ مہی
 مہفت بچوں و تگ مہی
 کند دل و سارت بکن
 حشک مند گنگ مہی
 سبزین پری قہر مہی
 گوں من گدی نہ ہر مہی

دوستِ منی جَانِ منی
 بیکان بچوں ہند - ہواں بچوں
 عطر و دنان شنگ بکن
 میا دمنی نیپا دء - بکن
 تو کے دتی روئے گرے
 سارا حیا لاتی سنے
 دوستِ منی - جَانِ منی

دوست منی جان منی
 دل پستی نیادان زری
 پهن اگر بیر کسیت
 مثل و شپس تیر چنت
 چم و سراس و چم سراس

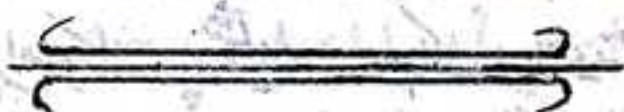
دوست منی جان منی

توپه دگر حُب عر منی

ما را پیه تو نشات نبی

پر تو دگر چوش نکت

دوست منی جان منی

بشیر احمد بیدار تمپ

وہدء باریک

وٹن نیتگانی سوچنیں کالان
 او کہیرانی رائگین شائل!
 متاء سموع بلیء یاری
 یکتیں بی بگرء گمراہی و استہ
 چاکر و گہرام عکلات پر شیں
 نام مزارانی کارہ بیت شالا
 دوست گندے آقا سہی چاہء
 چیز کے وہدء پلیرء ساری
 تاکدینء اول کئے تالان
 دے من عود وہدی حال احوال
 اللہ اللہ انوبتء باری
 چوں پر آمکتا رندء لاشای
 خاک و باہونہ نتا امیر خوشیں
 نیت باریکء نوبتء چو نہیں
 مند سورء وء تاب کن راہء
 لے گدایانء باز مرا گامء

یات بلوچانی شانگین ہبرء
 دل نہ منیت پہ تاکتء صبرء
 بیتاں یکدول یکبرء مرعی
 سہر، پوپلء آسنء نگرء

—————
 —————
 —————

شادہ

امیت ہوت

دوشی پدا موجیں دلء
 در یہ کتہ چہ ناگتیں
 بے وانکھپانی ساہ بریں
 بھنگ وارنگیں بے ساریء
 گیر آتکگاں پھلین و دار
 زندء مرادانی و وار
 اے ساریاں بے آسری
 باتانی بے سوہن چہاں
 شیموش و آتگ بلبلی
 دل نامرادیں کو و کہیں
 سٹنگ چہ کہہ ہیں
 زمیراں چکار بے ڈو برء
 ویک، افارگے چو ترے ع
 در یہ کتہ موجیں دلء
 یک رندے پدا بے سار کتہ
 گوشے مر کے زندء شادہ ہیں

چوڑہ

چٹھنگوں زمیں دل و
 پہلے وسیع بزرگی دردانی جو نٹ و گوانز گان
 زندہ تہا رنجیں شپاں گوں از گیں شپاں وتی پہ تلوسی میں تیرکتہ
 دور پاندیں عمر و منزلان بے بختی و گوانز گان
 زندہ ماکیفالی کچلیں جم نری و ایر پرتگان
 اچ گوندلان زیبائی و عین دل و راہ کرتگان
 ملگواراں سیاہیں سر شپ و
 اچ بام و پرستی پلو و
 رستگ من و پر لذت و بالنورس دا غانی کلوه
 ہر سہب و نکلیں ساعت و مستگیریں روح و مدام او گائے درد و بختہ
 من کہ مدام پر بستگان ہادگیر جیالانی گہیں
 جو رانی پہلی پادگان واہگ لگتال کرتگ انت
 پیر و نہ بوتگ عالم و بمن تگر دیں کاپرے
 انکت بلے من زند گوں
 پہ زند و جوانیں آسے پہ جلوہ ناکین مترے

من رگند گاؤں ما دینیں راہے گوں زگرین واسگ و ہٹاں وتی
 زانیں کہ بنت بل و ملگزار

اے بندر و حشکیں ڈکار پیلو شتگیں صبر و کشار
 زانیں کہ اے شب بند می میں آخر وتی مزد و رسیت
 من کہ و داری نشنگوں اچ بے کاسیں مدے
 روپے تہیں ٹک دنت -

اے وچ و نیکیں ساعت و مستاک من چے بے بدیں ؟
 ارسانی آ کوتاں وتی گوں یک شل و من خفاک وین
 گوں من دگر چ چیز نیست، بیدارچ منی زمین دلا
 من کہ تہیم و چورہ اولن !

—————

(Faint bleed-through text from the reverse side of the page)

حاشم شاہ

آدمؑ کل زمین

حُبِّ اہل طرانِ عدو در شان کنت روش بے داہگین
مہرِ انبارِ جاہِ عدو داریں زمین۔

پہنچی آدمؑ عالمِ عدو
بہر کسے زندہ سرکے گوں دانہ تیریت لوطا پکھاں
مہرِ چہاتے خیمراہیں، اچ گوارا کنت
کہ قرنائی دور آہریں منزلاں شہنشاہیت

زندہ بے دروہیں ساعتِ عدو کترہ آن
مرک ویدیکہ مہر اہل کنت، زندہ بیت، مارگ عدو زہنی آدمؑ
کہ رخ بیت دیکم روشِ عدو پہ بیزاگی
پیرِ عدو بے تہوں میں آزماں عدو چہ کار؟
سیت عدو تاوانِ عدو غم نیست بیچ کوڑو
کس نہ بیت و اہرے۔ بید مائیں زمین!

کنت انبار چکساہ و تی ماں گورے، مہرِ برابر ازاں گوں تپا پت عدو
چس کہ قرنائی دور آہریں منزلاں
پہنچی آدمؑ

رنگ از ریات و هارانی زور کی عورت بارت بارت و نه بیت
 آتش و کینگ و کست و جور و سچیت
 بیت پولنگے ماہیں زمین و سرع
 دل نلیکین ظلمان کہ باهند و نت
 بیت فرعون و هد و خدا

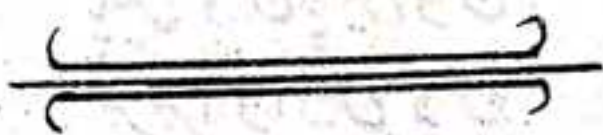
کنت وادان شتادی ہیں خنتے، گار بیت آسرا

حب و لہران و در شان کنت در ش بے و اہگین
 مہر و امبار جاہ و دوارین زمین
 پرنبی آدم و عالم

رگام

جاڑا میں ہشامی رگام — !
 سیاہ بستگیں جہر شہنت ماتین زین و بیگہ
 درو ثانیہ جنو کیں شپا گروک
 رتہ ناک کنت بہتین دلاں مانت باز و بندراں
 زیبائی و گنجیں خدا — ؟
 ناز بندیں زرد و ما زگ و یکا میں خیالے تلوسیت
 شیشالیں بالاد و ہتم کبگائیں رواج و سومری
 زیبائی و سارتیں سواد — !!
 تاں نیک نامیں ساعت و اچ قدر ح و کیفی ملار
 چماں شد یکا میں سیر کنوں
 پن بلے — ؟
 اعد دست ہو رکیں واہگ ننت بے لیکہ بے آسری
 من کہ اگر اراں رستگ اول
 زند و پلانڈوں کشتگ
 مرک و دی من ریفنگوں چکاس و کورین کترہ آں

من چوں گداں با سوٹا میں چو شیں رگام کوڑوہ؟
 چار اکیں بشامی رگام
 سیاہ بستگیں جمر شنت ماتیں زمین و سینگ
 دروسانپ جنوکیں شب گروک
 رزناگ کنت لہتیں دلاں بن دنت باز بندراں

(Faint, illegible handwritten text in Urdu script, likely bleed-through from the reverse side of the page.)

فومی صوت

پاکیں وطن پاکیں وطن

سر سبز آزا تین وطن

پاکیں زمین جنت نشاں

دوستیں شہر دودیدگاں

پاکیں وطن پاکیں وطن

سر سبز و آزا تین وطن

محکم بیات آج دژ منشاں

پر بانٹا رب رحمتاں

پاکیں وطن پاکیں وطن

سر سبز و آزا تین وطن

پاکیں وطن پاکیں دگر

تھی کوچکے باغ و کشاد

پاکیں وطن پاکیں وطن

سر سبز و آزا تین وطن

بہر لحظہ مصعب سحار

بہر دم بیانتت پر بہار

پاکیں وطن پاکیں وطن
سر سبز و آزادیں وطن

تئی جنگل و کوہ و مردمن

تئی کوچکٹ باغ و چین

پاکیں وطن پاکیں وطن
سر سبز و آزادیں وطن

تئی شہر و دیہہ و انجمن

ہر جا میں و تمام امن

پاکیں وطن پاکیں وطن
سر سبز و آزادیں وطن

ماتئی گلاموں بے بہا

تئی خدمت و روشاشفا

پاکیں وطن پاکیں وطن
سر سبز و آزادیں وطن

اوشتا تگا وں ہر تگا

جگئی سیجاں بستگا

پاکیں وطن پاکیں وطن
سر سبز و آزادیں وطن

گردن بی تئی سزین

سٹی نگاہ گر بدین

پاکیں وطن پاکیں وطن
سر سبز و آرا تیں وطن

ہر سردی بتت حاضرین
پر دشمنانِ نفی و صہیں

پاکیں وطن پاکیں وطن
سر سبز و آرا تیں وطن

بیاری جلوہ گر دشمنے
فوج و سپاہ تھی آسنے

پاکیں وطن پاکیں وطن
سر سبز و آرا تیں وطن

پر دشمنانِ لوہیں گڑھے
نفتِ خدائی قدرتے

پاکیں وطن پاکیں وطن
سر سبز و آرا تیں وطن

گوں پاک سچیں خالقا

پاکیں وطن پاکیں وطن
سر سبز و آرا تیں وطن

باتی نگہواں دستِ خدا

شے دشمنانِ رکھی ترا

پاکیں وطن پاکیں وطن - سر سبز و آرا تیں وطن

غوث بخش صابر

شہباز

پاکستان بلیوچ ورنا

اٹکے گیسے بانکے

مہناز

زمانہ

پاکستان و دیگر نواح ہندوستان کے جھلوار کے

گل زمین و دیکھ پان

تو پرچے چوش ملو رے و منی جہان و مہتم
 تو پرچے مری بکندے منی دل و زمیں
 کجما پکرتی نہ درد ووشیاں کریت
 کجاں گم و تئی باگ و بہار گیسرتہ
 منا بگوش منی انباز و آسری ہمراہ
 کہ تام در وادل و شاد یہ و گلانی پر خیت
 پڑا چیرہ بہیت تئی دل و مراد بلے
 نہ انت چیر تئی مہنو و حہ راز دلے
 منی شپانی چراگ و ماہکان و بچکند گت
 منی ہتم منی جنت منی گلاب و میل
 تئی سکین بوئی ورنائی و حسن وادال
 ابید تو من و آج نسبت گوں گس و اشکام
 نیامن چیر نہ چیرت منی دل و رے

مہناز

شہباز

بلے تراں کہ داہے تو جوڑیں یک ڈاہے
کہ پاکیں دھرتی و کوبہ و کلات و دنگ و تہا
لگوریں ڈر نہیں ہندوستان ارش کر تہا!

عدا بھیت ہمہ ڈر من و بشر مینیت

مہناز

کہ پاکیں دھرتی و پاکیزگیں مسیت و تہا
وئی پلینیں بدیں گا ماں و ہدے دیماکت

کہ زانے سٹی نہ انت آچہ زور و اسلام

آجواں سٹی انت چہ اسلام و نامی میں شہراں

شہباز

ماں ہر پڑے و ماں ہر پڑے کہ دیم آرتہ

ہزار وار بلے تفر و کیس نجی عے۔ یا

ہزار گشتہ ہزارانی دیم چار وار تہا!

ہزار وار چہ اسلام و برکت و زور و

ایشانی ہون ماں ہاک و پان ہوار دستہ

بلے کہ عبرت و غیرت اچ ایشاں گشتہ انت

دام مرگ ایشانی پر ایشاں جستہ انت

صدانی جنگ مر و کوشش کا فر و گوما

صدانی پتہ و بد بختی کا فر و نیت

چے بدر چے احد و چے حین و چے مک

یروشلم کہ فلسطین یا بہ بیت کشمیر

دام ایشی و ہر سو منات و پڑ گواہ انت

کہ حق و سوب نمیران و کفر بلے گواہ انت

ہمیش گندگِ زریاتی پہ آدمِ عبراہ انت
 کدی ایشان عجبہ تیرے کتہ رذواہ
 کدی ایشان سراغرتوی عشم کتہ
 کدی نصیر کدی احمد و کدی قاسم
 کدی چہ با برے تو پانی توت عجبہ
 کدی پہ نادرے شکل و کدی پہ چاکر و رحم
 کشاں کرتہ ایشان کرتہ بچہ رحم
 منائے صدق کہ کفارے شکرے با زیں
 ایشان کہے وطن و گل زمین عجم داشته
 ایشان کہ مومن و اسلام و ایمنی زندے
 بہ کست کینگ و بے منگی و چو سپیڑا تہ
 بظاہر عسوب نہ دنت پچیرے صد اوجہ
 ایشان سوب کجا رہا کیں گریشاں چشم
 کہ کس نہ کنت بدیں رسترو نہ ہاراں چشم
 کہ کس نہ کنت گوں رو با گمگ و ہیتارے
 کہ کس نہ جنت بدیں اسہرے و سیر مارے
 چو بانتر شکرہ و شامین کہ کنت شکار و ماں
 پلنگ چو کہ پروشیت جنگل و حیراں
 عقاب چشم کہ کپوتانی و لہراں شنکیت
 چو شیر نر کہ کپیت گودم و تہا پر شیت
 اے پاکیں دھرتی و درنا و ہر چا رہیں یکے

مہناز

شہباز

مہناز

کائیں زہگ کاشیں بچاں پیریں ڈالے
 ضعیفہ نیاطی ونوکیں نہاں آجگس ول
 کنت مکہ میں ماتے ہر آ و تارا چنگل
 ایشی گدستے ڈگارے کہ سیم و شور بہت
 بہشت و باگ و بہاراں بہہ نہ کنت بدل
 منی قماریں سپاہی مناگووت برگوں
 کہ نیت خدمت و ملک بچوان تریں چ گل
 چہ شیرزالیں نیاطی آن نے امیت مڑوگ
 ہر تیجی راستے بے تاکنہ مات و چ زندگ
 ثمانی کاد کہ گوڈرمن و باں سراسر
 یلانی کاتیر زین زہم و ڈال و سپر
 گہار و مات و جنکائی بچ و چاہی بہت
 کلات و شہر و دوارانی حرمت و دارنت
 جہانی کار ہمیش انت پہ خدمتے ملک و
 بہ صوت باگل و ناز نیک راہ دیمنت حکاک
 (نظر و گم رنگ و توار)

شہباز

نظر

مہناز

نہ مات نے منی با با مات تنگوس لالہ
 توے کہ ایوک و تہننا و نشنگے بورے
 منی و تی نظر و تو بگو سپا دت کئے
 من اچ تو پد کپ کا زندہ مسائیں چے تورے
 خدائے پراہیں جہانے ہر اے بے واہ انت

سہباز

ہزار پُشتگو نا جوڑے ہزار بے جاہ انت
 ہزار عوڑ پھراگے شاہیں دستار عذرتہ
 ہزار یک توئے گوں وتی لے شیر چا
 من لے گمان نیارتہ کہ تھی ذمہ عزمیر
 من لے گساں نیاراں کہ اچ تو من ویراں
 من عابدہ وتی لالی میں رکے دل خواہی
 کہ دیر ننگوں ہمراہ شتنت بانگو اہی
 بیت شاگان لے پمن کہ نشتگوں کل کے
 بیت میاں کہ موکل نہ دات گراں ملے
 بلوچ ہر دم عوڑ تی شہر پ بیتہ
 کیٹے عوڑ بلوچ وتی ساہ پلگا ویتہ
 منی گہارا نی ماتا تی یارین چون انت حال
 ہوتیں پیگ و بانترل کتیں چدا من بال
 منا تو ارکتہ ملک و ملکیں ساتے
 منی صہرا اور سوں و سنا لے پر ماتہ
 کہ ملک و رکھ منی کو بیگانی زیم پر بیت
 ماں دست و زہم و قران پادماں رکتہ بیتہ
 من بندہ قوم و ملک و یاکیں اسلام
 من نہد شکر و زیبائیں منگہ و شان
 منا بلو کہ ہر دن نہ دارگی بور و
 منی رگانی تہا اجگ و تا جگیں گریں

مہناز

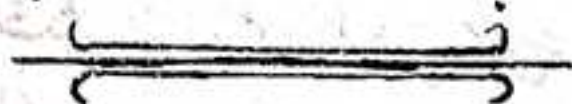
شہباز

بلوچی ہوں تچان انت پر کاران انت
 من لخمین موے نیاں دژمنوں میرمنیت
 من سکیں کوہ تلا رول کہ پر دشگانیا میں
 من بچین آسین آں کہ دژمنای نبی سیبو
 من بچین ہارے آں کہ دروگ و بستگاہ
 لڑت روت چو بوج و ماں جویریں چول پودیا
 منی لے باہر و لے آسنی میں مشیت و بچیا
 منی جوانی و لے جوش و زہر گ و سبیل کن
 لے ڈیل لے منی بالاد لے منی زور و ہوا
 لے زیم و لے منی توپک لے ما جی بوڈ
 لے دُرس منی وطن و حب و داہ گائی چمک
 منی لے تیو گس مندھی بیات ملک و شنک
 لے ملک دا تگیں و ام انت منی سہرا ہینو
 اشان من ملک و بہارانی لکھ و شانک دیاں
 من و چہ ترس کہ چہ چہ تو شک و پلانت
 چہ صبر و شکر چہ جب و قی وطن ملتے
 سپاں راہ کہ گوستنت جہا ملیں و رنا
 عزیز و شفقت و شامی دستیں جنجوعہ
 مناسکیں و نیت کار سہر پار احنے
 شہیدیں جعفر انت ہیکل دیاں منی دیم و
 من چون لشت کنناں دژمن ہوا رش کرتے

منی میت و کلانی دنگ و سید و تہا
 قسم منا کھڑ ہر گے کتہ بے وار
 شہادت و نشہ و جہ جتہ کتہ بے مار
 سیالکوٹ و ڈکھارانی نیگا چار گ
 قصور و راوی و مہراں و تی جہلو آرگ
 پشتد و ہنوں و کوہاٹ و مکہ میں شہراں
 پلٹیں ہندو و نا پاکیاں من چوں گنڈان
 اے پاکیں دھرتی و رکھو یہ سچستوں مرگے ہرا
 تہ قیامت و منی سر جہل بیت رب و در
 من گام پہ گام وراں پاکیں دھرتی و سو گند
 من گام پہ گام وراں ڈر منانی ڈگر میں ہوس
 قسم قسم منی آنت کہ چاکر و قول ات
 قسم قسم منی شاہیں نصیر حناں و قسم
 قسم قسم مناد و دلکے پاکیں نام و قسم
 کہ تانکہ ساہ منی ڈ ڈرے تہا دھکت
 اگہ مزارے منی ڈر من انت ہم جھکت
 مناچہ بیم کا یونی صبر گوی منا
 مناچہ ترس کہ موسیٰ رضامنی گھٹ و
 مناچہ خوف کہ نور خدا منی بگلا
 مناچہ بیم کہ دستائیں ذوالفقار علی
 ہرا و نام ترا دیر تر و سارا منا

که پاکین دهرتی و عنبرت پچالتوار منا

برو برو منی در نانی و متار برو برو
 برو برو منی لچ و گس و میسار برو برو
 ترا سپارت گوی هم بر صاا پدانی میا

[Faint, mostly illegible handwritten text in Persian script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

قومی صوت

سِلادُ وِلاَدُو

سِلادُ وِلاَدُو

کو صانی بڑی

مئے سال و میدی

ہم بوج و مجھدی

در دانی در مان

سِلادُ وِلاَدُو

سِلادُ وِلاَدُو

بلبیل صبو جان

با گانی تو کا

کشیت صردم

وشین تو اران

سِلادُ وِلاَدُو

سِلادُ وِلاَدُو

وقتء صبحے

که چهر گویا بان
 میزد ار که میشان
 هم با رت شیوان

سیلا^ط و لا^ط و
 سیلا^ط و لا^ط و

هر ر و بی و شتی
 دل باز کشتی
 عیشی و نوشی

گون دل جیبیان

سیلا^ط و لا^ط و
 سیلا^ط و لا^ط و

هم کونج و منجی

و طق سر روان

بر طز آن زمان

هر دم جنان

و شین تواران

سیلا^ط و لا^ط و
 سیلا^ط و لا^ط و

شیشار بر زین

سول انت سوزین

چھو آملان

صبر جا قظاران

لِیلاڈ و لادو

لِیلاڈ و لادو

دستی گلانی

پھل پر پکانی

رنگ زرد و زیبا

زیر آنت صروم

پکراں دلے گان

لِیلاڈ و لادو

لِیلاڈ و لادو

قومی صوت

ببل گشانء

وشیں ترانء

مرگی ز بانء

چپڑ چپڑ کنانء

درو تاں دیانء

یا کیں دھارء

کو گانی تمبہ

بہر سہند و جاگہ

ترڈوک آسکنت

کیچہ پہ کیچہ

ماں بو ٹوانء

درو تاں دیانء

یا کیں دھارء

سیہ نودو کہنگر

گوارنت بہر بر

رحم بر پڑیکان

ریچنت دم دم

مہو رے پر شتہ

دیما روانے

در و تاں دیانے

پا کیں دھارے

کھچر گیا بان

پرچے ذبادان

بہر بند و ڈیہن

آ باد و وادان

وشتی گپان

مردم جنانے

در و تاں دیانے

پا کیں دھارے

گل لا لوانی

بو عطرانی

شف ما ہکانی

وشتین نشانی

پا کیں دھانی

پا کیں بیانے

در و تاں دیانے

پا کیں دھارے

کلاں چہ گہنتہ
 پھلاں چہ وشتہ
 تھی درنگ ساسر
 ہم تہیل و کہہتر
 پیر لعل و جوہر
 کو ہی تلانء

درو تان دیانء
 پاکیں و ہارء

نودتھار دیم انت

مروجی نودتھار دیم انت
 شلوکین شنت اش پڑزیب انت
 حکم ۽ قادر اخیر انت
 دیات و کوچگاں رکینت
 پری آج بروج میریاں
 درایت گوں کارچینیاں
 تپوکیں نقش رنگیاں
 کنیزک تو بزورچی آں
 لب ۽ میسواک سُرخی آں
 بیانیں باگ ۽ زوران ۽
 کتار ۽ کو شرع نشتہ
 زبادو عنبر ۽ سُرشتہ
 گلاب ۽ گیسو ۽ شمشتہ
 بلوریں چینی ۽ مشتہ

صدف رنگ و صدف گوهر
 دل و پرچی جئے سخنبر
 سہیل و مشتیری بامی
 تئی رخسار گل اندامی
 من اون شہبہ و توے حانی
 عثمان کڑتہ دل و جاہی
 کنین چو بلبل و ناہ
 پہ آ آ ہو پریں لال و
 دل افروزیں زیاد مال و
 دل آوازیں کیساں سال و
 منی دلبر گوہر دارے
 جمال و چار دہی داری
 کرشمہ غمزی چاری
 دلار ایتیر جنت قہری
 عمناں محمد نصیر نوشی
 پیرا آ ہو پری و چوشی
 مثال و دیگ پر جوشی

ہماری مطبوعات

3-00	درچین (بلوچی) بشیر احمد بلوچ
5-00	شب چراگ (بلوچی) بشیر احمد بلوچ
5.00	چکھاءگفتار (بلوچی) مرتبہ حاجی مومن بزدار
2 75	گلشن اشعار (بلوچی) فیضل فقیر
I-76	رہتکین لال حصہ اول (بلوچی) غوث بخش صابر
1-50	رہتکین لال حصہ دوم (بلوچی) ایاز محمد زیرانی
3-00	رہتکین لال سوم (بلوچی) محمد یوسف گچکی
2 50	رہتکین لال حصہ چہارم (بلوچی) ایاز محمد زیرانی
4-00	ڈیہی دستاغ غوث بخش صابر
3-50	جوانسال مرتبہ عطا شاد

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

16927992

567050